bir ekmek bir Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

CUMA 4 MAYIS 1979

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 2121

CGP ve AP Hilmi İşgüzar hakkında gensoru önergesi verdi

Ankara (ANKA) — Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında yolsuzluk iddiasıyla gensoru açılması istenmiştir.

CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlu ile 13 AP milletvekilinin imzaladığı gensoru önergesi dün Millet Meclisi başkanlığına verilmiştir.

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar hakkında verilen gensoru önergesinde, «Bir kaç aydan beri kendisine bağlı kuruluşlarla ilgili yolsuzluk iddiaları, sorumlu bakanın adı da ön planda olmak üzere, bütün partilere mensup parlamento üyelerini, hatta Bakanlar Kurulu'nun bir kısım üyelerini rahatsız edecek boyutlara ulaşmıştır» denilmiştir.

Gensoru önergesinde SSK Yönetim Kurulu üyelerinden birinin hazırladığı bir belge-

(Devamı 8. Sayfada)

Komandoların tehdidi üzerine

Gülnar Kaymakamı, Ailesi ile birlikte ilçeden ayrıldı

Mersin, (ANKA) — Gülnar Savcısı İhsan Ersayım'ın önceki gün intihar etmesinden sonra Gülnar'da durumun yeniden gerginleştiği bildirilmektedir. Gülnar Kaymakamı İsmail Tezer durumun gerginleşmesi üzerine komşu ilçe olan Silifkeden askeri yardım istemiştir. Ancak Silifke'de takviye birliğinin az olması nedeni ile birlik geri çekilmiş, bu arada Mersinden yeni bir jandarma birliği gönderilmiştir. Kaymakam Tezer, sağ militanların ölüm tehdidi üzerine yanına 1 yaşındaki çocuğu ve eşini alarak önceki akşam ilçeden ayrılmıştır. İlçede durumun çok kritik olduğu bildirilmektedir. Kaymakam Tezer ayrıca AP'li Belediye Başkanı tarafından ölüm tehdidi ile karşılaştığını ileri sürmüştür.

Gülnar'da 23 Nisan günü çoğunluğu AP'li olduğu bildirilen yaklaşık 800 kişilik bir grubun saldırısına uğrayan Kaymakam İbrahim Tezer rapor alarak ilçeden ayrılmıştı. Olaylar sırasında tabanca ile havaya ateş ederek Kaymakamı mutlak bir ölümden kurtaran koruma polisi Ali Köseleri intihar eden Cumhuriyet Savcısı tarafından, bu arada iki sağ militan da mahkemece tutuklanmıştı. Kendisini ölümden kurtaran koruma polisinin tutuklanmasına çok üzüldüğünü bildiren İbra

(Devamı 8. Sayfada)

İzmir Belediyesinde 6 bin işçi greve başladı

★ GREV NEDENİYLE OTOBÜS VE TROLEYBÜSLER ÇALIŞMIYOR, ÇÖPLER TOPLANMIYOR

İzmir (A.A.) — İzmir Belediyesine bağlı 14 iş yerinde sabah saat 04.00'ten itibaren grev uygulaması başlamıştır. DİSK'e bağlı Genel - İş Sendikasınca başlatılan greve 6 bin işçinin katıldığı bildirilmiştir.

Grev nedeniyle dün sabahtan itibaren otobüs ve troleybüsler çalışmamış, temizlik hizmetleri yapılmamış, mezbahada et kesimi, gübre fabrikalarında çalışma durmuştur. Soğuk hava depoları, düzenleme satışları, santral hal, santral garaj, fuar ve balıkhanede hizmetler önemli ölçüde aksamıştır.

Genel-İş Sendikasınca yapılan açıklamaya göre, sağlık, hastane, su-elektrik-havagazı, mezarlıklar müdürlükleri grev dışı tutulmuştur.

HALK DURAKLARDA KALDI

Grev en büyük sorunu ulaşımda yaratmış, sabahın erken saatlerinden itibaren duraklara doluşan halk, büyük kalabalıklar oluşturmuş-

(Devamı 8. Sayfada)

Ecevit, hükümetin gensorulardan güçlenerek çıktığını söyledi

• Behice Boran'ın tartaklanmasına ilişkin bir soruyu, Ecevit, "Bazı münferit olaylar olabilir" şeklinde cevapladı

Ankara, (ANKA) — Başbakan Bülent Ecevit, CGP Genel Başkanı Turhan Feyzioğlunun hükümeti düşürmek amacıyla bir gensoru verilmesi için muhalefet partileri ile yaptığı görüşmeler hakkında bir soruyu cevaplandırmış, «hükümetimiz her gensorudan güçlenerek çıkmıştır» demiştir. Ecevit, en az geçim indiriminin tek başına çıkarılması ile ilgili öneriler için «en az geçim indirimi ile ilgili düzenleme ancak vergi yasasının bütünlüğü içinde gerçekleşebilir» demiştir. Başbakan Ecevit, 1 Mayıs günü bazı gazetecilerle, sokağa çıkma yasağını ihlâl eden bazı partililerin tartaklanmaları hakkında «geniş uygulama alanı içinde önlenmesi zaman zaman güç olaylar olabilir» şeklinde konuşmuştur.

Bakanlar Kurulu dün sabah saat 9.30'da toplanmıştır. Başbakan Bülent Ecevit toplantıya girerken, ANKA muhabirinin bazı sorularını cevaplandırmıştır.

Başbakana sorulan sorular ve cevapları şöyledir:

Soru: CGP Genel Başkanı Turan Feyzioğlu ve muhalefet partileri ile işbirliği için de hükümeti düşürmeye yönelik bir gensoru hazırlanması için girişimler yapıyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?»

Cevap: «Gensoru henüz hazırlanmadığı için bu konuda bir yorumda bulunamam. Şimdiye kadarki gensoruların hepsinden hükümet güçlenerek çıkmıştır. Bu sez de aynı olacağına inanıyorum.»

Soru: «MSP bir açıklama yaptı. Asgari geçim indirimini tek maddelik bir yasa ile biz hazırlayacağız diye... Hükümet olarak bu konudaki tutumunuz ne olacak?»

Cevap: «Bu yıl vergi yasasının asgari geçim indirimi ile ilgili rahatlatıcı hükümleri de içeren vergi yasasının çıkmaması, daha doğrusu geçen yıldan beri Mecliste engellenerek çıkmaması nedeni ile hükümetimiz çalışanların ve emeklilerin gelir durumunda ferahlık yaratıcı bir çok adımlar atmıştır. Devlet bütçesinden bunun için geniş ödenekler ayırmıştır. Bu durumda en az geçim indirimi ile ilgili düzenleme ancak vergi yasasının bütünlüğü içinde gerçekleşebilir.»

Soru: 1 Mayıs sırasında Ankara'da bazı gazeteciler tartaklanmış, bu arada İstanbul'da TİP Genel Başkanı Behice Boran'la birlikte sokağa çıkanların tartaklandığı bildirilmişti? Bu konudaki düşünceniz nedir?»

Cevap: Bazı münferit olaylar olabilir. Bu geniş bir uygulama alanı içinde önlenmesi zaman zaman güç olaylar olabilir. Fakat ben sıkıyönetimin, sıkıyönetim makamlarının basının görev yapmasını kolaylaştırmak için büyük bir iyi niyet içinde olduğuna inanıyorum. Eğer bunun bazı istisnaları olmuşsa ileride benzer durumlar olmaması için inanıyorum ki her önlem alınacaktır.»

Ecevit de yurt gezisine çıkıyor

Ankara, (ANKA) — Başbakan ve CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in mayıs ortasından itibaren yurt gezilerine başlayacağı bildirilmiştir. Ecevit'in bu gezileri sırasında, düzenlenecek mitinglerde konuşmalar yapacağı, Türkiye'nin sorunlarını ve hükümet çalışmalarını anlatacağı belirtilmektedir.

Ecevit'in gezilerinin kesin programının henüz oluşmadığı ancak, mayıs ortalarında ilk olarak Marmara Bölgesine gitmesinin beklendiği ifade edilmektedir.

Bilindiği gibi AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, sonbahardaki kısmi senato seçimleri öncesinde kampanyayı erken açmış ve çeşitli bölgelere gezileri başlatmıştı. Demirel'den sonra MSP Genel Başkanı Erbakan ve MHP lideri Türkeş'te gezileri başlatmışlardı.

(Devamı 8. Sayfada)

Türkiye, Rodezya'da Yurtsever Cephe'nin katılmadığı bir hükümeti tanımayacak

Ankara, (A.A.) — Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğü dün bir açıklama yaparak, Rodezya'da bağımsızlık savaşımı veren yurtsever cephenin katılmadığı seçim sonunda oluşturulacak yönetimin Türkiye tarafından tanınmasının sözkonusu olmadığını bildirmiştir.

Açıklama şöyledir:

«Rodezya'da ırkçı yönetimin kontrolü altında düzenlenen ve ülkenin bağımsızlığı için savaşım veren yurtsever cephenin katılmadığı sözde seçimlerin ve bu seçimler sonunda çoğunluğu kazandığı iddia edilen yöneticilerle, oluşturulacak yönetimin, tarafımızdan tanın

(Devamı 8. Sayfada)

Türk Dil Kurumu yeni türkçe sözcükler önerdi

Ankara, (A.A.) — Türk Dil Kurumu (TDK), yabancı kökenli bulduğu sözcükler üzerindeki özleştirme çalışmalarını sürdürmektedir. Bu çalışmalarda, bundan böyle, asansör yerine «aşamak,» Klinik yerine «Bakılık», Priz yerine de Girgilik» sözcüklerinin kullanılması önerilmiştir.

Kurum'un, dilciler ve bazı bilim adamlarından oluşan ilgili kurulu, son günlerde şiddet olayları dolayısıyla, basında ve halk arasında sık sık kullanılan fraksiyon sözcüğü yerine de «bölüngü» denilmesini uygun görmüştür.

İlgililerin federe yerine önerdiği «birlikteş» devlet yerine önerdiği «erkyurt» sözcükleri de benimsenirse, bundan böyle, Kıbrıs Türk Federe Devleti'ne, «Kıbrıs

(Devamı 8. Sayfada)

İstanbul'da hergün yarım milyon ekmek çöpe atılıyor

• BİR HAFTADA ÇÖPE ATILAN EKMEKLERLE TÜM NORVEÇ HALKI, BİR GÜNLÜK EKMEK GEREKSİNİMİNİ KARŞILAYABİLİR

İstanbul (A.A.) — İstanbul'da günde 2.5 milyon ekmek üretilmekte ve her gün 500 bin ekmek çeşitli nedenlerle çöpe atılmaktadır.

İstanbul'da çöpe atılan günlük 500 bin, yıllık 183 milyon 500 bin ekmek için harcanan 7200 ton buğdayın dışsatımının yapılması halinde 633 bin 700 dolarlık döviz geliri elde edilebilecektir. Yetkililer, ekmeklerin ambalajlar içinde satılması için İstanbul'da gerekli tesislerin bulunduğunu, ancak döviz darboğazı nedeni ile döviz tahsis edilememesi yüzünden ambalaj hammaddesi dışalımının yapılamadığını bildirmişlerdir.

Ambalaj hammaddesi dışalımı için yılda yalnız 270 bin dolara gereksinme duyulduğunu hatırlatan yetkililer, böylece İstanbul'da ekmek savurganlığının önlenmesi ile yılda 633 bin 700 dolarlık tasarruf sağlanacağını ve ambalajlı ekmek üretimine geçilebileceğini kaydetmişlerdir.

SICAK EKMEK YEME ALIŞKANLIĞI

İstanbul'da günde 500 bin ekmeğin çöpe atılmasının nedenleri üzerinde de duran yetkililer, bu büyük savurganlığa, Türk halkının sıcak ekmek yeme alışkanlığının, büyük gramajlı ekmek üretiminin ve ambalajsız ekmek satışının neden olduğunu açıklamışlardır.

Özellikle sindirim sistemi için son derece zararlı olan sıcak ekmek yeme alışkanlığından vazgeçilmesi ve küçük gramajlı ekmek üretiminin yaygınlaştırılmasını önerен yetkililer, ekmeklerin ambalajlar içinde satılması halinde bayatlamanın önüne geçileceğini ve ekmek israfının önleneceğini söylemişlerdir.

İstanbul Belediyesine ait İstanbul Halk Ekmek Fabrikasının önceleri ideal pişkinlik için gerekli o-

(Devamı 8. Sayfada)

Yabancı şirketler petrol arama faaliyetlerine hız verdi

★ PETROL FAALİYETLERİNİ FİNANSE ETMEK AMACIYLA KURULAN FON'UN ŞİRKETLERİN ÜRETİMLERİNİ ARTIRICI YÖNDE ETKİDE BULUNACAĞI BELİRTİLİYOR

Ankara (ANKA) — Türkiye'de faaliyette bulunan yabancı petrol şirketlerinin petrol faaliyetlerine hız verdikleri ve devre dışı bırakılan petrol kuyularını da hizmete sokarak üretimlerini artır[illegible] bildirilmektedir.

ANKA muhabirinin edindiği bilgilere göre, yabancı şirketlerin 31 Mart 1979 tarihinde yürürlüğe giren ve Türkiye'deki petrol faaliyetlerini finanse etmek amacıyla, Merkez Bankası bünyesinde kurulan «Petrol Arama ve Petrolle İlgili Faaliy[illegible] Düzenleme Fonu»nun şirketlerin üretimlerini [illegible] yönde etkide bulunm[illegible] bek lenmektedir. Fon'un kurulmasıyla ilgili 20 sayılı kararda yer alan, maliyet artışla-

(Devamı 8. Sayfada)

Avustralya'nın bir kentinde «sigara yasağı» uygulanıyor

Sydney (ANKA) — Avustralya'nın Queensland eyaletinde bulunan Maryborough kentinde 48 saat süreyle uygulamaya konan «Sigara yasağı», Avustralya'nın çeşitli kentlerinde bu denemenin yaygınlaştırılması olasılığından çekinen tiryakilerin tepkisine yolaçmıştır.

Avustralya «Sigara Tiryakilerinin Haklarını Koruma Derneği» Maryborough kenti yöneticilerinin yasak kararı ile ilgili «Bu ancak benzerine Nazi Almanyası'nda rastlanabilecek faşist bir uygulamadır» demiştir.

Öte yandan, Maryborough kent yetkilileri, bir deneme olarak başlatılan uygulamayı sürdürmektedirler. Yasak kararına uymayan herkes, kentte bulunan «Kanserle Savaş Derneğine» belli bir para cezası ödemektedir. Kollarında s[illegible] bantlar bulunan çocuklar ise, sokak sokak dolaşarak, kıyıda köşede, «kaçamak» yapmaya çalışan tiryakileri saptayarak bunları yetkililere bildirmektedir.

Bakkallar ise yasak süresince sigara satmamakta, ya da ödeyecekleri cezayı ısrarlı müşterilere ödetme[illegible]dirler.

(Devamı 8. Say[illegible])

Asgari ücret ve ne kadar olmalıydı?

— 1 —

ASGARİ ÜCRET

Genel olarak bütün işçiler için, özel olarak da toplu sözleşmeler dışındaki işçiler için çok önemli bir konu olan asgari ücret, mevcut asgari ücretin yetersizliği ve hızla artan fiyatlar sonucu yine günün konusu haline geldi. Asgari ücretin gerçekçi biçimde belirlenebilmesi için önce asgari ücretin ne olduğunun tanımlanması gerekir. Asgari ücretin kaç lira olması gerektiğinin cevabını aramaya bu soruyla başlanmalıdır.

ASGARİ ÜCRET NEDİR?

«Asgari ücret işverenin bir işçiye ödemesi gereken en az ücrettir.

İş Yasasının 33. maddesi gereğince çıkarılmış olan Asgari Ücret Yönetmeliği'ne göre asgari ücret «sosyal durumu göz önüne alınarak «işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir.»

Yönetmeliğe göre asgari ücret en geç iki yılda bir yeniden belirlenir. Yani yönetmelikte yeni bir belirleme için geçmesi gereken en az zaman kısıtlaması yoktur, en uzun süre için kısıtlama vardır.

En son asgari ücret belirlemesi 1 Ocak 1978'den beri yürürlüktedir. Buna göre asgari ücret günlük 110 TL'dir. 1 Ocak 1978'den en son istatistiğin mevcut olduğu Şubat 1979'a kadar fiyatlar yüzde 80.2 oranında artmıştır. Başka bir ifadeyle 110 TL'nin satınalma gücü 61.04 TL'ya düşmüştür. Bu durumun ortadan kalkması ve gerçekten asgari ihtiyaçları karşılayabilecek bir gelir sağlanması için asgari ücret hemen yeniden belirlenmelidir.

ASGARİ ÜCRET NASIL BELİRLENMELİDİR?

Asgari ücretin en kısa zamanda yeniden belirlenme gerekliliği ortadadır. Üstünde durulması gereken konu belirlenmenin nasıl yapılacağıdır. İlk akla gelen yol mevcut asgari ücretin yürürlüğe giriş tarihi olan 1 Ocak 1978'den bugüne kadar olan fiyat artışları oranında asgari ücreti yükseltmektir. Şubat'a ait geçinme indeksleri açıklanmıştır. İndekslerde Şubat-Mart artışının bir önceki yıl kadar olacağı varsayılırsa, 1978 yılı başından bugüne kadar fiyatların yüzde 87.6 oranında arttığı görülür. Asgari ücret bu oranda arttırılarak 206.36 TL. olarak ilan edilebilir. Yapılması gereken bu mudur? Hayır. Çünkü böyle bir yol 110 TL. nin asgari ücret olarak 1 Ocak 1978'de yeterli olduğu varsayımına dayanır. Oysa ki o gün belirlenen ücret yeterli olmaktan, göz önüne alınan kıstaslar gerçekçi, bilimsel olmaktan uzaktır.

Yapılması gereken herşeyden önce asgari ücretin hangi ihtiyaçları gidermek üzere harcanacağını, söz konusu ihtiyaçların nasıl giderilebileceğini belirlemektir. Ortaya asgari ücretin harcanacağı tüketim modelini koymak, bu modeli fiyatlarla somutlamak gerekir. Böyle bir modelin de gerçekçi olabilmesi için bilimsel olması, matematiksel kesinlikle ifade edilebilir olması gerekir.

NASIL BİR AİLE ELE ALINMALIDIR?

Türkiye'de ortalama aile büyüklüğü 5.64'tür. Tarım dışındaki iktisaden faal olabilecek yaştaki kadın nüfusun ise yüzde 75'i ev kadınıdır. Türkiye'nin «sosyal durumu»nun özellikleri bunlardır.

Ortalama aile büyüklüğünün beşten fazla olduğu görülmektedir. Buna rağmen asgari kavramı çerçevesinde aile büyüklüğü dört olarak alınmıştır. Yani ele alınan iki çocuklu bir işçi ailesidir. Çocuklardan birinin iki, diğerinin de altı yaşında olduğu varsayılmıştır. İşçinin karısının bir işte çalışmadığı düşünülmüştür. Ev kadınlarının nüfus içindeki oranı bu varsayımı gerekli kılmaktadır. Çocukların küçük olması da yine bu varsayımı zorunlu kılmaktadır. Bu gerçeklere rağmen «o da çalışsın» denilebilir veya eşler kendileri çalışmak isteyebilirler. Böyle olursa çocukların kreş harcaması ortaya çıkacaktır. Bu harcama annenin sağlayacağı geliri götürebilir. Bu koşullarda iki seçenek vardır. Ya kadın da çalışacak, ama o zaman kreş harcaması yapılacak; ya da kadın çalışmayacak, kreş harcaması yapılmayacak. Bu iki seçenekten hangisi söz konusu olursa olsun işçinin alması gereken asgari ücreti fazla etkilemiyecektir. Çünkü ya kadın çalışmayacak, gelir elde etmeyecek; ya da çalışacak gelir elde edecek, ama bu gelir çocukların bakımı için harcanacaktır. İki seçeneğin sonucu, gereken asgari ücret açısından aynı olduğu için başta yapılan varsayıma sadık kalınacaktır. Çünkü bu varsayım Türkiye'nin «sosyal durumu»na daha uygundur.

YAŞAYABİLMEK İÇİN GİDERİLMESİ GEREKEN İHTİYAÇ

İnsanlar yaşamlarını sürdürebilmek için başta beslenme, giyinme, barınma olmak üzere çeşitli ihtiyaçlarını gidermek zorundadırlar. Bu ihtiyaçlar içinde toplumsal nitelikte olanlar da vardır. Asgari kavramını göz önüne alarak bu ihtiyaçlar teker, teker ele alınmalıdır.

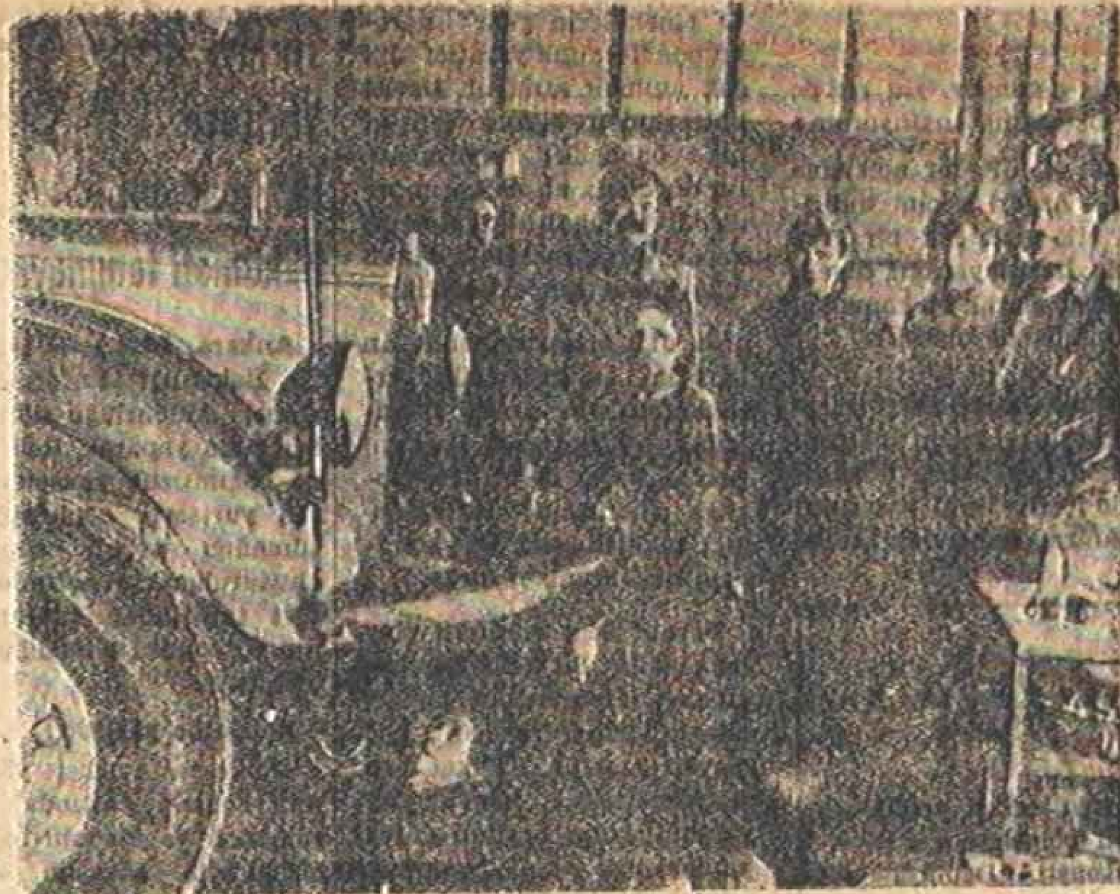
Beslenme:

İnsanın yaşayabilmesi için hava ve sudan sonra gelen ihtiyaç beslenmedir. Beslenme insanın karnını şu veya bu madde ile doyurarak açlığını gidermesi değil, en azından asgari miktarda kalori, protein (bitkisel ve hayvansal), karbon hidrat, yağ, vitaminler ve mineralleri almasıdır. İnsan sadece ekmek yiyerek de açlığını giderebilir. Ancak, bu uygulama vücudun ihtiyaçlarını gideremeyeceğinden, sağlığı bozucu, insanı yıpratıcı ve çalışamaz hale getirici bir niteliktedir. Dolayısıyla asgari beslenme tespit edilirken kalori, protein, karbonhidrat, yağ, vitamin ve mineraller de göz önüne alınmak zorundadır. Bu besleyici unsurların sadece birisinin veya birkaç tanesinin sağlanması da yeterli değildir. Sadece günlük kalori ihtiyacından kalkarak beslenmek istense 4 kişilik bir ailenin günde 1 kg'a yakın zeytinyağı içerek günlük gerekli kaloriyi sağlayacakları görülür. Ama bu ailedeki fertlerin sadece kalori ihtiyaçları ile yağ ihtiyaçları giderilmiş olur. Aile fertlerinin sağlıklarının protein, karbonhidrat, vitamin ve mineral ihtiyaçları giderilmediği için kısa bir süre sonra bozulduğu izlenir. Aynı şey karbonhidrat ihtiyacı dikkate alınarak yapıldığında ise, 4 kişilik bir aile günde 1260 gr. şeker yiyerek karbonhidrat ihtiyacını giderebilir ama sadece kalori ihtiyacının bir kısmı ile karbonhidrat ihtiyacı giderilmiş olur; protein, yağ, vitaminler ve mineraller ihtiyacı giderilmemiş olur. Yukarıda sayılan besleyici unsurlar yapı-onarım ve düzenleme maddeleridir. Yeterli beslenmenin gerçekleşebilmesi için tümünün belirli miktarlarda sağlanması gerekir. Herhangi birinin yetersiz alınması birçok hastalığa neden olmaktadır:

«Protein yetersizliğinin klinik safhasında başlangıçta kişide zihinsel yoğunlaşma yeteneğinin zayıflaması, mizaç değişiklikleri, neşesizlik, libido'nun azalması, çabuk yorulma gibi belirtiler dikkati çeker. Daha sonra kan kimyasında bazı değişiklikler görülür: Hemoglobin, antikorlar, enzimler ve kan proteinleri miktarı düşer. Bundan sonra semptomlar daha açık bir şekilde belirmeye başlar; kansızlık açık bir şekle geçer, hastalıklara eğilim artar, kan basıncı ve glisemi düşer, lenf ve korneada bazı bozukluklar kendisini gösterir. Ağızda gingiva ve perdiodontal zarın bağ dokusu kısımlarında dejenerasyon ve alveol kemiğinde osteoporoz görülür.» «A vitamini eksiklik belirtileri şunlardır: gözde uyum bozuklukları, gece körlüğü, keratomalassi, öseraftalmi, solunum ve idrar yolları epitellerinin sekonder infeksiyonlarla beraber olabilen tatolojik keratinizasyonları (muhtemelen taş teşekkülü) aerogen infeksiyonlara ve deri hastalıklarına karşı istidadın artışı.»

(Devam Edecek)

BOLU ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİNİN UYGULAMALI DERSLERİ SÜRÜYOR

Öğrenciler, bir işyerinde uygulamada görülüyor.

BOLU, (ABC) — Bolu Endüstri Meslek Lisesi'nin 4 yıldan beri uyguladığı sanayi ve işyerlerinde uygulamalı derslerine şimdiye dek 500'ü aşkın öğrenci katılmıştır.

Bu uygulamanın özellikle işverenleri memnun ettiği, öğrencilerin okullarda teorik olarak öğrendiği konular üzerinde pratik yapmaları sonucu daha da ustalaştıkları ve iyi bir işgücü sağladıkları belirtilmektedir.

Konuyla ilgili olarak bilgi veren Bolu Endüstri Meslek Lisesi Müdürü Hüseyin Göktaş şöyle konuşmuştur:

«Bakanlığımızın aldığı kararı bugün Türkiye'de en iyi uygulayan okulumuzdur. Metal, ağaç işleri, tesviye ve motor bölümlerinin öğrencileri haftalık iki gün atölye çalışmalarını sanayi ve büyük işyerlerinde uygulamalı olarak yapmaktadırlar. Bu öğretim yılında ise 113 öğrencimiz çalışmaktadır. Öğrencilerimiz hem işyerlerinin disiplinine alışıyorlar, hem de piyasanın içinde pratik çalışmada öğrencilerin yaptıkları işler kullanıldığından malzeme savurganlığı önlenmiş oluyor. İşyerleri öğrenciyi yakından tanıdığından okul sonunda kaliteli işçiyi bulmakta zorluk çekmiyor ve öğrencinin çalıştığı anda duyulan eleman sıkıntısı da ortadan kalkmış oluyor.»

Aydın Belediyesi kreş inşası için çalışmalara başladı

AYDIN, (ABC) — Belediye Başkanı Muhterem Ağababaoğlu, içinde bulunduğumuz yılın «Çocuk Yılı» olması nedeniyle, Aydın'da çalışan hanımların çocuklarının barınabilmesi için bir kreş açılacağını söylemiştir.

Kreşle birlikte kimsesiz ve yaşlılar için de bir huzurevinin inşaa edileceğini belirten Muhterem Ağababaoğlu, konuyla ilgili olarak şunları söylemiştir:

«İçinde bulunduğumuz yıl Çocuk Yılı olarak kutlanmaktadır. Biz belediye olarak bunun bilinci içindeyiz. Aydın'da çalışan hanımlarımızın çocuklarının bakımı bir sorundur. Kreş olarak belediyemize ait garajın yanındaki Aydınspor sosyal tesislerini düşünüyoruz. Bu

(Devamı 8. Sayfada)

DÖRT BİR YÖREDEN KISA KISA...

Esenler Belediyesinde çalışanlar zam aldı

Esenler Belediyesi ile DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası arasında imzalanan toplu iş sözleşmesi ile belediyede çalışanların gündeliklerine 1. yıl 100, ikinci yıl 140 lira olmak üzere toplam 240 lira zam yapılmıştır.

Asgari ücretin tesbit edilmesinden sonra gündeliklerine 30 lira daha zam alacak olan Esenler Belediyesi'nde görevli 186 Genel-İş üyesi çalışana ilk kez «Hizmet Özendirme İkramiyesi» olarak 15-200 günlük tutarında ücret ödenmesi de kararlaştırılmıştır.

SAĞLANAN HAKLAR

İkramiyelerin yılda 3 maaşa çıkarılması yanında yakacak yardımı olarak 8000 TL., giyim yardımı olarak 6000 TL., doğumlarda 1000, evlenmelerde ise 1500 lira alacak olan Esenler Belediyesi görevlileri bayram ikramiyesi olarak da ilk yıl 1500'er, ikinci yıl ise 2000'er lira alacaklardır.

Öğrenim yardımlarının eğitim kademelerine göre 1000 - 2000 - 3000 lira olarak belirlendiği sözleşmede ayrıca izin sürelerine yasal haklara ek olarak 7 gün eklenmiş, sosyal güvenlik zammı da 100 TL. olmuştur.

Esenler Belediye Başkanı Çetin Aksoy ile Genel-İş İstanbul Şube Başkanı Cemil Altan yeni sözleşmeyi imzalarken.

Yılda 35 milyon liralık çiçek ihraç ediyoruz

İstanbul (AKA) — Hollanda'nın çiçek satışından yılda 1 milyar 35 milyon Florin kazanmasına karşılık, Türkiye'nin çiçek ihracından elde ettiği gelirin yılda 100 bin dolar civarında olduğu öğrenilmiştir.

İlgililerden alınan bilgiye göre Türkiye'de bulunan toplam 1088 işletmeden yılda 827 milyon Marklık çiçek ithal eden Batı Almanya'ya satış yapan firma sayısının çok az olduğu öğrenilmiş, bu firmaların özellikle Ürdün, Irak, Suriye, Lübnan ve Arap Emirliklerine daha fazla ağırlık verdikleri belirtilmiştir.

İlgililer batı ülkelerinin çoğunda çiçekçilik için büyük alanlar ayrıldığını, komşumuz olan Yunanistan'ın da bu konuda bizden ileri olduğunu belirtmişlerdir. Yetkililer İsrail, Kolombiya, Yunanistan, Mısır, Bulgaristan, Romanya, Kenya, Güney Amerika, ABD, Hollanda, Fransa, İtalya, İspanya ve Tayland gibi ülkelerin çiçekçilikten bir yıl içinde elde ettikleri kârın milyarlarca lirayı bulduğunu ifade etmişlerdir.

Isparta'da Abdi İpekçi İlkokulu adına bazı çevreler karşı çıkıyor

Isparta (ABC) — Bir süre önce İstanbul'da öldürülen gazeteci Abdi İpekçi'nin adının Isparta Hanife Sultan İlkokulu'na verilmesine bazı çevreler karşı çıkmışlardır.

İl Genel Meclisi merkez üyelerinden Cihangir Koç, Hüseyin Özdemir ve Sacit Bozbey, Valiliğe müracaat ederek İl Genel Meclisi üyesi olarak kendilerinin bu kararda görüşlerinin alınması gerekli olduğunu belirtmişlerdir.

Cihangir Koç, Hüseyin Özdemir ve Sacit Bozbey'in valiliğe verdikleri dilekçe aynen şöyledir:

«İlimizde mahalle halkının ve bir özel kuruluşun katkısıyla inşaatı tamamlanarak 1978 yılında öğretime açılan Hanife Sultan mahallesindeki ilkokula İl Öğretim Danışma Kurulu'nun teklifi İl İdare Kurulu'nun oylaması ile Abdi İpekçi ilkokulu adı verildiğini Milli Eğitim Müdürlüğü'nün basına yaptığı açıklamadan öğrenmiş bulunmaktayız. Öğretime açıldığı günden bu yana mahallenin bu okulun adının değiştirilmesi mahalle sakinleri yanında bir çok Ispartalının tepkisine ve tenkidine neden olmaktadır. Ayrıca Danışma Kurulu'nun 8 muhalif, 9 olumlu, İl İdare Kurulu'nun 5 olumlu, 2 muhalif oyla alınan bu kararın yasal yönü ve hukuki dayanağı konusunda da tereddüte düşmüş bulunuyoruz. Bu bakımdan okulun adının halkımız arasında manevi yönden değeri olan ve mahalle sakinleri ile Ispartalı hemşehrilerimizce benimsenen Hanife Sultan İlkokulu olarak kalmasını İlçe İl Genel Meclis üyeleri olarak makamınızdan talep eder, saygılarımızı sunarız.»

SİNEMALAR

Beyoğlu

11.00 - 12.35 - 13.30 15.20 - 16.25 - 17.55 - 19.20 - 21.15
- DÜNYA: (46 63 61) Çingene 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21.15
- FİTAŞ: (49 93 61) Ilık Vücutlar 12.00 - 14.15 - 16.30 - 19.20 - 21. 15
- EMEK: (44 84 39) Tehdit 12.00 - 14.15 - 16.30 - 17.45 - 21.15
- ELHAMRA: (44 23 36) Sarı Emanuel - Hong Kongiu Baba 11.00 - 21.00
- LALE: (44 35 95) Güneşli Bataklık 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SES: (45 24 16) Kızgın Savaşçı - Günah Meleği: 11.00'den sonra devamlı
- SİNE POP: (44 24 22) Sürü
- ÜNAL: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
- YENİ MELEK: (44 42 89) Kanca 12.00 - 14.45 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- ZAFER: (44 93 06) Ceylan - Sarhoş 13.30 - 20.30
- AS: (47 63 15) Karayan
- KONAK: (48 28 06) Üçüncü Balkan Film Şenliği 11.00 - 12.45 - 14.45 - 17.00 - 19.15 - 21.30
- İNCİ: (40 45 95) Dertli Pınar 12.15 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.30 - C. Tesi - Pazar 11.00'den sonra devamlı
- ŞAN: (40 67 92) Kaybolan Yıllar

İstanbul

- YUMURCAK: (61 01 90) Kafa Çarşaflı Gelin - Aç Gözünü Mehmet 11.00 - 13.00 - 16.30 - 18.00 - 20.30
- BULVAR: (21 35 78) Sultan 11.00 - 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.00
- AYDIN: (21 35 58) Toprağın Oğlu - Bülbül Ailesi 11.15 - 20.00
- HAKAN: (23 42 33) Dertli Pınar
- KISMET: (21 17 21) Dertli Pınar
- KRİSTAL: (21 17 21) Kanca
- KARTAL: 75 21 27) (Parseller) Yıkılış - Panik
- MARMARA: (22 88 60) Krokadil 12.00 - 14.15 - 16.30 - 18.45 - 21.15
- SİNEMA SUR: (23 67 12) Ölüm Kumarı - Kadın Doktor Olunca 12.00'den itibaren devamlı
- SİNEMA 74: (72 04 44) Baba Oğul Gelin
- ŞAFAK: (22 25 13) Kanca
- ÖZLEM: (21 81 29) Astronot Fehmi - Hem Seviş, Hem Dövüş 12.00'den itibaren devamlı
- ÖZKAN: (21 81 29) Karımın Nişanlısı - 12.00'den itibaren devamlı
- NİLGÜN: (21 11 60) Kaybolan Yıllar - Şabanoğlu Şaban 13.00 - 15.00 - 17.00 - 19.00 - 21.15
- YENİ METE: (Eyüp) Şaolin - 5 Deli Pazarda 12.00 - 20.30

Kadıköy Üsküdar

- ARK: (54 02 68) Doktor Moro'nun Adası 11.00'den itibaren devamlı.
- ATLANTİK: (44 43 70) Dertli Pınar 12.00 - 14.00 - 16.00 - 21.30
- KENT: (36 96 12) Amerikan Fever
- SİNEMA 63: (55 10 84) İyi Aile Çocuğu
- SUNAR: (33 05 84) Toprağın Oğlu

SİNEMA 73: (53 09 97) (Cevizli) Panik - Yıkılış

TİYATROLAR

- ALİ POYRAZOĞLU KORHAN ABAY TİYATROSU: (49 56 52) İsteyenin Bir Yüzü Kara Vermeyenin Zenci
- ANYAMANYA KUMPANYA: (37 86 83) Kadıköy Hakan Sineması) (Mete İnselel Tıpkısının Aynısı (21.30)
- BAKIRKÖY HALKEVİ: Memleketimden İnsan Manzaraları Cuma: 18.30, Cumartesi - Pazar: 15.30
- DEVEKUŞU KABARE: (44 46 15) (Zeki Alasya - Metin Akpınar) Biz Bize Benzeriz

GAZANFER ÖZCAN - GÖNÜL ÜLKÜ TİYATROSU: (46 80 91) Karımla Evleniyorum

- İSTANBUL AKADEMİK SANAT TOPLULUĞU: (33 06 18) (Sunar Tiyatrosu) Suç
- KENT OYUNCULARI: (46 35 89) Odalar
- NEJAT UYGUR: (22 41 12) Napolyon
- LEVENT KIRCA ARKADAŞ KABARE: (36 01 78) (Eski Çevre Tiyatrosu) Hayatiye Bir Hayat Ver,
- TEVFİK GELENBE TİYATROSU: (37 87 94) (Kadıköy İl Tiyatrosu) Hadi Gene İyisiniz,

ŞEHİR TİYATROLARI:

- FATİH: (26 53 80) Hitler Faşizminde Hayat-ı Hakikiye Sahneleri (21.00)
- KADIKÖY: (36 31 21) Yarın Bütün Dünya
- ÜSKÜDAR: (33 03 97) Palavatsız Hanımefendi (21.00)
- TEPEBAŞI DENEME SAHNESİ: Kel Şarkıcı Bir Vienme Teklifi (15.30)

Yu· kadın askerler Goudi askeri karargahının önünde görülüyorlar. (Foto: ABC)

Y·ınan ordusunda 95 gönüllü ·adın asker göreve başladı

A·INA, (ABC) — 95 gönüllü kadın askerin Yunan ordu·unda göreve başladığı bildirilmektedir. Yunan Kara, Hava ve Deniz Kuvvetleri'ne katılan kadın askerlerin yaşlarının 20 dolaylarında olduğu, önümüzdeki yıl orduya kabul edilmesi düşünülen 1.000 kadar kadın askerin yaşlarının ise 20 ile 25 arasında değiştiği ifade edilmektedir.

Orduya katılan 95 gönüllü kadın asker, ilk eğitimlerini Goudi Askeri Karargâhı'nda görecek, daha sonra asıl görevlerine gönderileceklerdir. Temel eğitimin 7 hafta süreceği açıklanmıştır.

Daha şimdiden «Yunanlı Amazonlar» adını alan kadın askerlerin Yunan ordusunda büyük bir heyecan dalgasının esmesine neden olduğu, askeri birlik komutanlarının, kadın askerlerin geceleri evlerine gitmelerine izin verilip verilmeyeceğine, henüz bir karar veremedikleri ifade edilmektedir.

Kadın askerlerin Yunan ordusunda görev alabilmeleri, bilindiği gibi, Parlamento'nun bu konuda izin veren bir yasayı kabul etmesiyle mümkün olabilmişti.

San·ay Gandi ve 250 g· ·rici t· ·landı

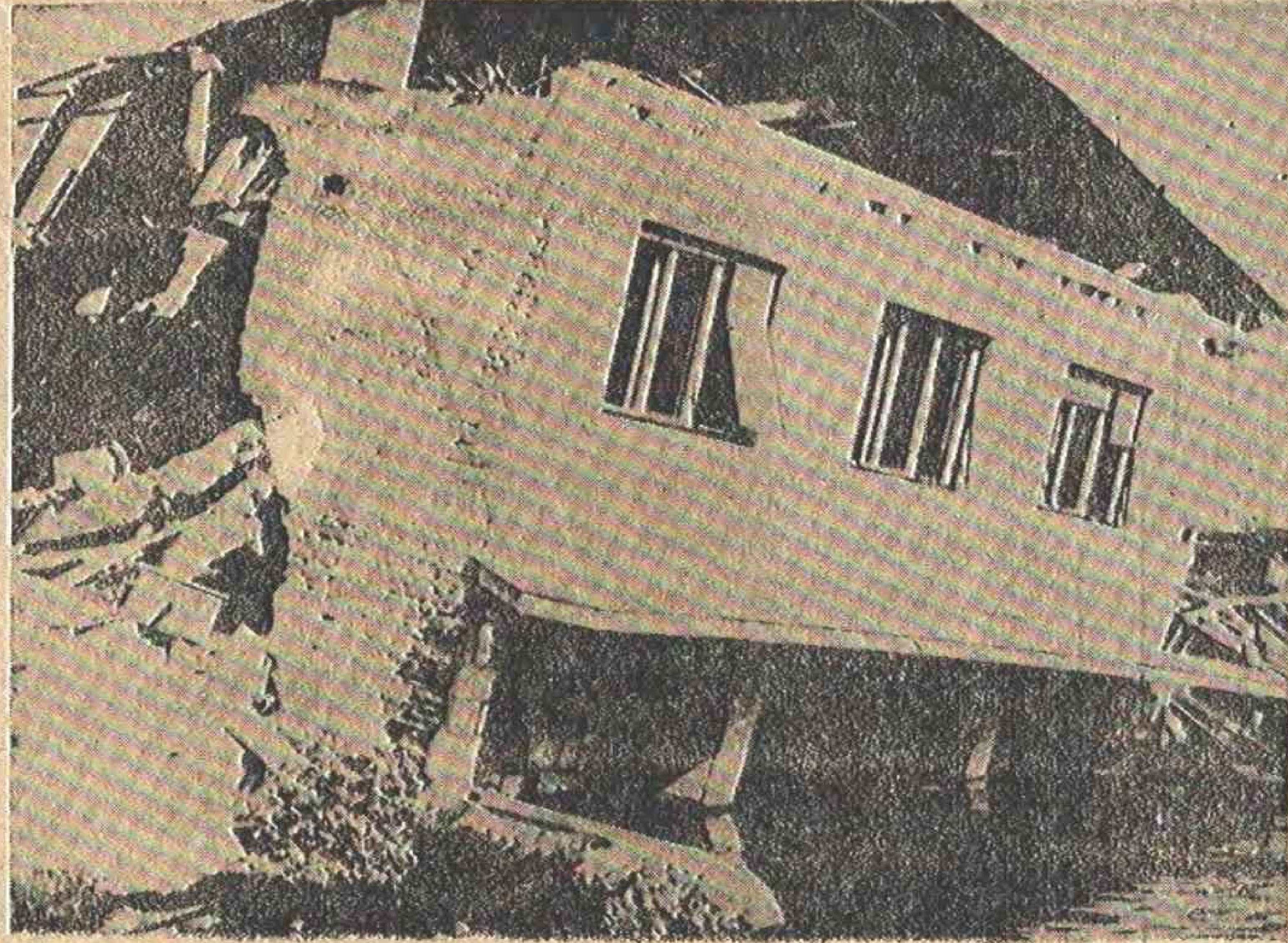
Hin·stan eski Başbakanı İnd·a Gandi'nin oğlu Sanj'ay ·ndi ile kendisine bağlı ol· 250 kişinin, ayaklanm· saldırı düzenleme, ada öldürmeye teşebbüs ve m· varlığına zarar verme su··ıyla tutuklandıkları bil·rilmiştir.

Y·ni Delhi'nin merkezinde ortaya çıkan olaylarda, hükümet karşıtı ve Gandi yan·ı 1500 gösterici, dükkânları yağma etmiş ve yıkmıştır. Polis ve dükkân sahipleri ile göstericiler arasındaki çatışma sonunda aralarında 32 yaşındaki Sanjay Gandi'nin de bulunduğu 250 gösterici tutuklanmıştır.

Amerika'da bir kadın boşandığı kocasına nafaka verecek

NEW YORK, (A.A.) — Amerika'da, ilk defa olarak, bir mahkeme, bir kadının boşandığı kocasına nafaka vermesini kararlaştırmıştır.

62 yaşındaki koca Henry Irwin, boşandığı eşi Elizabeth Irwin'den (57) ayda 1.600 dolar nafaka istemiş ve mahkeme bu isteği haklı görmüştür. Elisabeth Irwin, şirketlerinden «Phillips Petroleum Co»nun kurucusu Frank Philips'in torunudur ve serveti 40 milyon dolar olarak hesaplanmaktadır.

Yugoslavya'nın Bijela kentinde, 80 bin kişinin evsiz kaldığı depremden sonra, büyük hasar gören evlerden biri görülüyor.

Deprem Yugoslav ekonomisini sarstı

Montenegro (ABC) — Geçtiğimiz günlerde 200 kişinin ölümüne, yaklaşık 80 bin kişinin evsiz kalmasına neden olan depremin, ekonomik sonuçlarının uzun vadede çok olumsuz gelişeceği bildirilmektedir. Deprem genel olarak, etkilediği bölgenin su kanallarını tıkamış, gaz ve öteki enerji birimleri bir anda devreden çıkmış, bazı yerlerde kentler arasında yolculuk etmek dahi çok güçleşmiştir.

Uzmanlar, Richter ölçeğiyle 7-9 şiddetinde olan depremin en olumsuz etkilerinin Montenegro bölgesinde görüldüğünü açıklamışlardır. Montenegro, ekonomik yönden, ülkenin en küçük ve en yoksulu bölgesi sayılmaktadır. Ancak Adriyatik kıyısında yer alan bu bölgede, kıyı kasabalarında turizm büyük bir önem taşımakta, ve her yıl ülke ekonomisine küçümsenmeyecek katkılarda bulunmaktadır.

Son depremde ise, kıyı kasabalarındaki çoğu otellerin yıkılması, yıkılmayanların ise içinde oturulamaz hale gelmesi, bu arada genel su şebekesi gibi, özellikle ölçüde zarar görmesi nedeniyle, önümüzdeki yaz aylarında, Montenegro'da turizmin ölü geleceği ifade edilmektedir. Montenegro'daki toplam zararın 25 milyon sterlini bulduğu, bu miktarın bu bölgenin bir yıllık turizm gelirine eşdeğer olduğu açıklanmıştır. Hasarın giderilmesi çalışmalarının ne zaman sona erdirileceği konusunda değişik görüşler öne sürülmektedir.

Libya uçağının Çad'da düştüğü haberi yalanlandı

PARİS, (A.A.) — Libya Enformasyon Ajansı «JANA» çadlı devrimcilere» verilmek üzere silah taşıyan bir DC-3 Libya ocağının geçtiğimiz çarşamba günü Çod topraklarında düştüğü yolundaki haberleri yalanlamıştır.

Ajans, Libya ve Çad arasındaki sınırların kapalı olduğunu ve iki ülke arasındaki kara ve hava ulaşımının geçtiğimiz nisandan bu yana kesildiğini belirterek hiç bir Libya uçağının Çad hava sahasını ihlâl etmediğini kaydetmiştir.

Libya Hükümeti, ayrıca Sallum açıklarında bir Mısır denizaltısıyla bir Libya deniz birliğinin çarpıştığı yolundaki haberleri de yalanlamıştır.

«JANA» ajansı, Mısır kaynaklarının, Libya halkına karşı tepki yaratmak ve Mısır - İsrail ikili antlaşmasından ve «Yenik» Başkan Sedat'ın teslimiyetinden sonra Mısır'a ortaya çıkan kritik durumu maskelemek için bu tür haberleri yayımladıklarını savunmuştur.

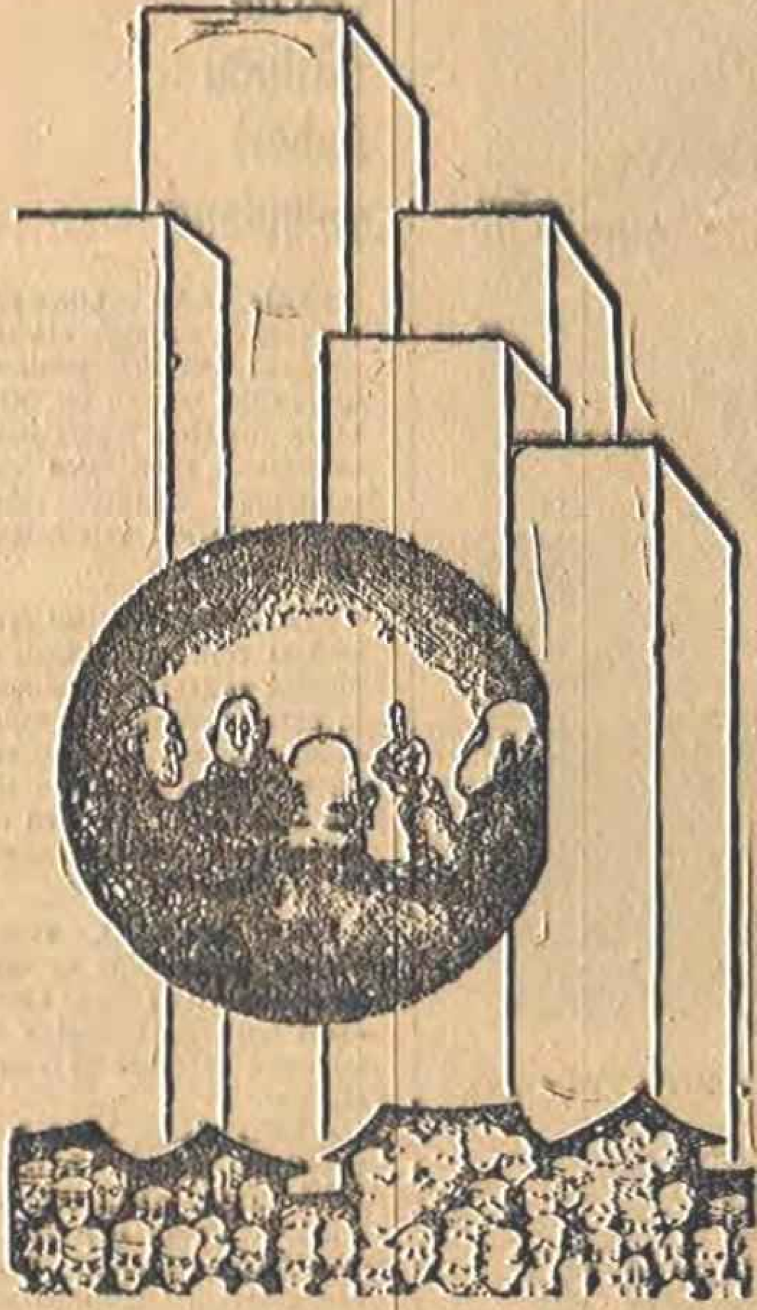

Mike Todd ile Liz Taylor'un kızları Lisa Todd ile yakında evleneceği bildirilen Joseph Buttoms.

«Holocaust» filmiyle ün yapmıştı Joseph Bottoms, Liz Taylor'un kızıyla evleniyor

Santa Barbara (ABC) — «Holocaust» filmi ile Hollywood'da herkesin dikkatini üzerinde toplayan Joseph Bottoms'un, Liz Taylor ile Mike Todd'un kızları, Lisa Todd ile evleneceği söylenmektedir. «Holocaust» filminde Rudy Weiss rolünü, Nazi toplama kampına düşen bir ailenin hayatta kalan tek oğlunu canlandıran Joseph, 25 yaşında genç bir aktör olarak aniden ün kazanmıştır. Daha önce, Dosorah Raffin ile «Dove» (Güvencin) ve Ömer Şerif ile de «Thre to Get Ready» (Hazırlanacak Üç Kişi) adlı filmlerde rol alan Joseph, Hollywood'un dedikodulu yaşamını pek sevmediği için, Santa Barbaar'da geniş bahçeli evinde yaşamayı tercih etmektedir. Joseph'in yakınları, Lisa Todd ile düğünlerinin önümüzdeki Haziran ayı içinde yapılacağını belirtmektedirler.

YAYIN İLANLARI

BELGESEL / BİR SEMİNER

YEREL YÖNETİM VE GÜÇ YAPISI

~ seminer ~

Cumhuriyetin ilk yıllarında Belediyecilik anlayışının oluşumu (1923-1930)

(Dünden devam)

Memlekete dönüşte sipariş olunan makineler ile ve getirilen uzmanlarla Ankara'da geniş bir arazi üzerinde tuğla, kiremit, kereste, kireç, elektrik fabrikası, amele evleri inşa olundu. Ankara'nın içinde bir un değirmeni, bir un fabrikası, bir numune fırını, bir tephirhar ve gaz deposu kuruldu.

Haydar Bey'in en önemli girişimi, yeni şehrin kurulacağı 4.000.000 m²'lik alanın istimlak edilmesidir. Bu istimlak için, 24 Mart 1925 tarihinde 583 sayılı «Ankara'da inşaası mukarrer yeni mahalle için merkezi yerler ile bataklık ve merzagi arazinin şehremanetince istimlakı hakkında» özel bir kanun çıkarılmıştır.

Bu kanun üç yönden ilginçtir. Bunlardan birincisi, 1924 Anayasası'nın 74. maddesinde «değer parası peşin verilmedikçe hiç bir kimsenin malı istimval ve mülkü istimlak olunamaz» denilirken, 583 sayılı kanunla yapılacak istimlakta değer pahası olarak vergi değerinin 15 misli alınmasının öngörülmesidir. Değer pahası olarak reyiç değer değil, vergi değeri esas kabul ediliyordu. Bu gerçekçi tutum TBMM'de büyük direnmelere uğradı. Anayasa'ya aykırılığı iddia edilmesine rağmen yasallaştı. Gelecek yıllar için çok kıymetli bir örnek verilmiş oldu.

Bu kanun aynı zamanda Ankara şehrinin gelecekteki konumunu belirlemiş oldu. Eski Ankara bırakılarak, Çankaya ile eski Ankara arasında yeni bir kent kurulacaktı. Başkentin eski Ankara'da yoğunlaşması için önemli nedenler vardı: Eski Ankara'da arsa spekülasyonu çok yüksek değerlere ulaşmıştır. Burada başarılı bir uygulama yapılması olanağı yoktu. O nedenle yeni alanlara açılmak gerekecektir. Ama şehirdeki arsa sahipleri güçlü bir çıkar grubu olarak bu kararı istememektedir. Ne var ki «Cemiyeti Umumiye-i Belediye"de seçme ve seçilme için emlak sahibi olma koşulunu kaldıran güç dengesi, şehri yeni alanlara sıçratacaktır.

583 Sayılı Kanunun üçüncü ilginç özelliği, müzakeresi sırasında, şehirsel topraklarda değer artışının toprak sahiplerine mi yoksa kamuya mı ait olacağı konusunda yapılan tartışmalardır. Artan değerin emlak sahibine ait olmayacağı şöyle savunuluyordu:

«Medeni hiç bir memlekette eshabı içtimaiye ve tabiiyyeden naşi arazide vukubulan fevkalede tezayüdü kıymet alelıtlak eshabının malı addolunamaz. Nefselemirde bu kıymet doğrudan doğruya beldelere veyahut cemiyetlere aittir. Birçok hükümetlerde bu gibi mümtaz araziye mütadin sekiz on misli vergi tarhedilmekte veyahut arazii mezkure bilahare yüksek fiyatlarla satılmak veyahut uzun müddetlerle icara verilmek üzere belediyeler tarafından istimlak olunmaktadır. Esasen kıymeti asliye eshabına tediye kılındığı cihetle, ortada mağdur olan kimse yoktur. Vesaiti müştereki içtimaiyeden mütevellit müstesna kıymetlere cemiyetin sahip olmasından daha meşru bir hak mutasavver değildir.»

583 Sayılı Kanunla Ankara'nın imarında belki de en önemli adım atılmış olmaktadır. Ankara'nın imarı konusunda atılan ikinci önemli kurumsal düzenleme 22 Mayıs 1926 gün ve 844 sayılı kanunla Emlak ve Eytam Bankasının kurulması olmuştur. Bu tarihte inşaat işleri için kredi verecek ihtisaslaşmış bir banka yoktu. Emlak ve Eytam Bankası böyle bir banka olarak kuruldu. Her ne kadar Emlak ve Eytam Bankası bütün Türkiye'nin ihtiyacını karşılamak için kurulduysa da ilk yıllarda kredi kaynaklarının ve fonlarının büyük kısmını Ankara'nın imarına ayırdı.

Ankara şehrinin geliştirilmesinde, çözülecek sorunlar sadece arsa ve konut sorunları değildi. Ankara şehrinin, elektrik, havagazı, su, kanalizasyon gibi altyapı sorunları da çözülmeliydi. Bu konuda yapılan ilk temaslar bir ABD firması olan «Ulen» Şirketi ile oldu. Ankara'nın «modernleşmesi» için bir program üzerinde yapılan temaslarda kentsel altyapı yanı sıra 250 konutun da yaptırılması söz konusu idi. Bu müzakerelerde, yabancı şirketin imtiyaz alması değil, sadece inşaatları yapması söz konusu oluyordu. Cumhuriyet yöneticilerinin 1924 yılının ilk yarısında yabancı sermayeye karşı kuşkulu tutumu müzakerelerin kesilmesine neden oldu. 1925 Yılında Ankara Belediyesi 50 HP gücünde küçük bir santral kurdu. 1926 Yılında ise 520 HP gücündeki dizel grupları devreye sokuldu. Hızla artan elektrik talebi sonucunda aynı yıl 660 HP dizel elektrojen grubu ısmarlandı. 1927 Yılında hükümetin tutumunda önemli bir değişme görülmektedir. 60 yıl işletme imtiyazı verilerek Ankara'da elektrik üretim ve dağıtım işleri 27 Mart 1927'de Alman Didier Firmasına devredilmiştir. Aynı tarihte aynı Alman firmasına 60 yıl süreyle havagazı işletmesi imtiyazı da verilmiştir. Bu gelişmelere rağmen su ve kanalizasyon işlerinin belediyece yürütülmesine devam edilmiştir.

Cumhuriyet yöneticilerinin Ankara'nın imarında yabancı sermayeye ve yabancı uzmanlara açılma bakımından 1927'ler bir dönem noktası olarak görünür. Bu dönüşüm yalnız altyapı işletmelerinde kendisini göstermiyor. Şehirde önemli büroların yabancı mimarlara ve ileride göreceğimiz gibi şehir planının yabancı şehircilere yaptırılmasında da gösteriyor. 1926'lara kadar şehirdeki önemli binalar Mimar Kemalettin, Mimar Vedat, Mimar A. Hikmet gibi Türk mimarlara yaptırılırken, bu yıldan sonra yabancı mimarların yapıları hızla artacaktır. Bu eğilimin tersе dönmesi için, 1929 buhranını ve onun paralelinde gelişen «yerli malı ve tasarruf cemiyetinin» faaliyetlerini beklemek gerekecektir.

Ankara şehri için ilk yıllardan itibaren, yapı malzemesi sağlanması, arsa temini, kredi kurumlarının oluşturulması için önemli adımlar atılmış olmasına karşın, hızla gelişen şehirde, gelişme belirli bir planlama disiplini içinde olmuyordu. Atatürk Orman Çiftliğinin kurulması, belli başlı yolların geliştirilmesi için kararlar ayrı ayrı veriliyordu. 1927 yılından sonra Ankara deneyinin belirli bir planlama disiplini içinde geliştirilmesi ihtiyacının hissedildiği görülmektedr. Bu dönem, İzmir Belediye Reisi iken yangın yeri için Prof. Prost ve Rene Dange'ye plan yaptırmak gereğini hisseden Şükrü Kaya'nın Dahiliye Vekili olduğu dönemdir. Asaf Bey'in şehremini bulunduğu bu yıllar içinde önce M. Höyislere eski ve yeni şehir için Löhler planları diye bilinen planlar yaptırıldı. Bu planlardan eski şehir için olanı uygulama kabiliyeti olmadığı için red edildi. Yeni şehir için olanı konut sıkıntısı dolayısiyle uygulamaya konuldu. Ve Ankara Şehremaneti daha esaslı bir plan hazırlatmak için 1927 Mayıs'ı içinde Berlin'de Prof. Hofmann ile temas ettiler. Prof. Hofmann, Berlin Yüksek Mühendis Mektebinde hoca olan Prof. Herman Jansen ile Prof. M. Brix'i tavsiye etti. Prof. Jansen, Berlin Şehir Planlama yarışmasını kazanmıştı. Bu temaslar sonucunda, «En iyi planı elde edebilmek fikir ve arzusu ile bu iki mimar ile Fransız Hükümeti Başmimarı Leon Jausseley tarafından yapılacak 3 plandan en münasibinin bir jüri heyeti tarafından seçilmesi» fikri gelişti.

Yarışma hazırlıkları ilerlerken, şehremanetinin teknik kadrosu ve örgütlenmesinin Ankara'nın imarını yönetemediği ve bu statü içinde yeni plan çalışmalarını da yönetemiyeceği anlaşılarak, yeni ve güçlü bir örgütlenmeye gidilmesi lüzumu hissedildi. 28 Mayıs 1929'da 1351 Sayılı Kanunla «Ankara Şehri İmar Müdürlüğü» kuruldu.

- Ankara İmar Müdürlüğü, bugün bile Nazım Plan bürolarının sahip olmadığı yetkilerle bir planlama ve uygulama örgütü olarak kuruluyordu. Ankara İmar Müdürlüğü Şehremanetine değil, merkezi hükümete, başka bir deyişle «Dahiliye Vekaletine» bağlı idi.
- Ankara İmar Müdürlüğü, İmar Planını ve beş yıllık programını hazırlayacak ya da hazırlatarak Bakanlar Kuruluna tasdik ettirecektir. Plan değişiklikleri de Bakanlar Kurulu kararına bağlı olacaktır. Hazırlanan beş yıllık programı Bakanlar Kuruluna onaylattıktan sonra yıllık bütçelerle uygulayacaktır.
- Katma bütçeli bir idare olarak kurulmakta olan Ankara İmar Müdürlüğü, gelirlerini devlet bütçesinden yapılan tahsislerden, satış ve kira gelirlerinden sağlayacaktır. Ayrıca istikraz yapmak hakkına sahiptir. Muvazeneyi Umumiye ve İhale Kanununa bağlı olmaksızın uygulamaya girebilecektir. Planın uygulanması için gerekli bütün maliye, evkaf, hususi idare ve şehremanetine ait alanları, Bakanlar Kurulu kararı ile Ankara İmar Müdürlüğüne devrolunabilecektir. Ankara İmar Müdürlüğü kurulduğunda şehremanetinin elinde 583 Sayılı Kanunla istimlak edilmiş 4.000.000 m2 arsa vardır.
- Ankara İmar Müdürlüğü lüzumu kadar yerli yabancı uzman ve personel kullanabilecektir. Temel karar organı Ankara İmar Müdürü ve Bakanlar Kurulunun seçtiği 3-5 üyeden oluşan İmar İdare Heyeti'dir.

Yapısı kabaca özetlenen Ankara İmar Müdürlüğü çok ilginç bir planlama ve uygulama kuruluşu olarak karşımıza çıkmaktadır. Uygulama için kendi fonu olabilen ve kendi karar organına dayanarak ve kendi koyduğu kurallara göre bunları kullanabilen bir yapıdadır.

Kanunun kabul edildiği yılın 1928 yılı olduğu göz önünde tutulursa Ankara İmar Müdürlüğüne tanınan olanağın yüksekliği açıktır.

1351 Sayılı Kanun yürürlüğe girerken Ankara İmar Planı da yabancı şehirciler arasında sınırlı bir yarışmaya çıkarılmıştı. Yarışmada, yarışmaları bağlayıcı birçok karar önceden verilmişti. Bunlardan en önemli olanı, şehrin 50 yıl sonra nüfusunun 300000 olacağı ve şehrin eski Ankara üzerinde büyütülmeyip yeni alanlara kaydırılmasıdır. Böylece şehrin büyümesi, spekülasyonun yüksek olacağı eski şehir üzerinde tutulmamış, mülkiyeti kamunun elinde olan yeni topraklara kaydırılmıştır. Böyle bir kararın verilebilmesini kolaylaştıran hususun, karar vericilerin Ankara'ya yeni gelenler olması olduğu söylenebilir. Daha sonra göreceğimiz gibi buna benzer bir karar alabilmek 1950'lere ulaştığında mümkün olmayacaktır.

1928 yılında yapılan uluslararası yarışmayı Berlin şehrinin imar planı yarışmasını da kazanan H. Jansen kazandı. Türkiye, daha sonra ülke içinde başkent kuran Brezilya örneğinden çok farklı davranıyor, mütevazi ve kendi ekonomik koşullarına uygun bir proje seçiyordu. Bu kararda o dönemdeki dünya ekonomik krizi dolayısıyle Türkiye'nin de ekonomik bunalım içinde bulunmasının etkileri, üzerinde durulacak bir konudur.

(Devam Edecek)

DÜNYA BARIŞ KONSEYİNİN BERLİN OLAĞANÜSTÜ KURULTAYI

— 6 —

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURMAK!

Bunun anlamı, kalıcı bir barışın garantisi olan genel ve tam bir silahsızlanma yolunda kararlı ve somut adımlar atmak demektir.

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURMAK!

Bunun anlamı yumuşama politikasını sürdürmek, güçlendirmek ve bu politikaya yeni olanaklar açmak demektir.

SİLAHLANMA YARIŞINI DURDURMAK!

Bu, istem barış savaşımının bugünkü aşamasının en başta gelen istemidir.

Tüm barış güçleri ve daha geniş yığınlar bu istem çevresinde birlikte hareket ediyor. Onların bu yöndeki iradeleri B.M. tarihinde ilk kez silahsızlanma için bir Genel Kurul Özel Oturumu toplanması ile somutlaşmıştır. Bu istemle uyumlu olarak sosyalist, bağlantısız ve diğer barışsever ülkeler ve siyasi partiler ile farklı görüşlü kişiler tarafından yapıcı öneriler ve düşünceler öne sürülmüştür.

Silahlanmayı sınırlamaya ve sona erdirmeye başlamak için somut olanaklar vardır. Bu olanakların gerçekleştirilmesi için halkların, silahlanma yarışından kâr edip bu yarışı durdurma girişimlerini baltalayanların da direnişlerinin üstesinden gelerek, her zamankinden daha kararlı, daha etkin ve daha bilinçli hareket etmesi gerekmektedir.

Barış güçleri hiçbir zaman bu kadar güçlü ve sayıca çok olmamıştır. Bu güçler, emperyalist çevrelerin basının büyük bir kesiminin de yardımları ile, geçmişte de kullanılagelmiş «Sovyet Askeri Tehdidi» gerekçesi ile yumuşamayı baltalama girişimlerin boşa çıkartacak konumdadırlar. Barış güçleri, silahlanma yarışında yeni bir tırmanışı kışkırtan NATO ülkelerinin askeri güçlerini ve harcamalarını artırma kararından vazgeçmelerini istemelidir. Nötron bombasının üretimini ve NATO çevrelerince benimsenmesini önlemelidir.

Barış güçleri, Çin Halk Cumhuriyeti liderlerinin silahlanma yarışını durdurma için somut önlemlerin geliştirilmesine katılmayı ve bu önerileri benimsemeyi red etmelerinden özellikle Şili, İran ve Güney Afrika'da en gerici güçlere destek vermelerinden büyük bir endişe duymaktadır. «Savaşın Kaçınılmazlığı» tezi ile bağlantılı olan bu tutum yumuşamanın ve barışın çıkarlarına büyük zararlar vermektedir.

Dünya Barış Konseyi barış için uğraşta bulunan, barışa somut katkılarda bulunmaya hazır olan herkesi silahlanma yarışına son verilmesi için güçlü ve etkin bir hareket başlatmaya çağırıyor.

Kitle gösterileri, mitingler düzenleyerek, parlamentolara ve hükümetlere dilekçeler, istekler, protestolar göndererek, barış güçlerinin ulusal ve uluslararası toplantılarını düzenleyerek, ulusların barış için olan istek ve iradelerini dile getiren her türlü biçim ve yöntemlerden yararlanarak, şu en acil ana amaçlarımıza ulaşabilmek için çabalarımız yoğulaştıralım.

NÜKLEER SİLAHLARA HAYIR!

SSCB ile ABD arasında stratejik silahların sınırlandırılması için bir anlaşma imzalanmasını ve yürürlüğe girmesini isteyelim. Beş nükleer gücün SSCB, ABD İngiltere, Fransa ve Çin arasında, nükleer silahların her türünün yasaklanması amacı ile derhal görüşmelerin başlamasını isteyelim.

NÖTRON BOMBASINA HAYIR!

Kamuoyunu aldatarak nötron bombasının NATO'ya benimsetilmesini amaçlayan militaristlerin manevralarının gerçek yüzünü ortaya çıkaralım. Kitle kırım silah ve sistmlerinin üretiminin yasaklanmasını isteyelim.

SAVAŞ BÜTÇELERİNE HAYIR!

BARIŞ BÜTÇELERİNE EVET!

Savaşı amaçlayan harcamaların sürekli artışlarına son verilmesini isteyelim. Ekonomik ve askersel bakımdan güçlü devletlerin, hepsinden önce Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki sürekli üye devletlerin silahlanma bütçelerini azaltmalarını, bu kaynakların gelişmekte olan ülkelere yardım için, açlığın, sefaletin, hastalıkların ve cehaletin bertaraf edilmesi için halkların yaşam koşullarının iyileştirilmesi için kullanılmasını isteyelim.

Silahlanma yarışının durdurulması, silahsızlanmanın gerçekleşmesi ve barışın sağlanması hepimizin ortak sorunudur.

Ortak belgilerimiz etrafında kararlı eylemlerimizi gerçekleştirelim.

Yaşayabilmek için kitle kırım silahları yok edilsin!

Silahlanma yarışı durdurulsun!

DÜNYA BARIŞ KONSEYİ OLAĞANÜSTÜ KURULTAYINDA TÜRKİYE HAKKINDA KARAR

Dünya Barış Konseyi Kurultayı, Türkiye'deki son gelişmeleri büyük bir kaygı ile izlemektedir.

Yalnızca 1978 yılında 1000'den fazla can alarak tırmanan faşist terör, Türkiye'nin 13 ilinde sıkıyönetim ilan edilmesine yolaçmıştır.

Türkiye'de artan faşist bir darbe tehlikesinin bölgedeki barış ve yumuşamaya karşı büyük bir tehdit oluşturduğu açıktır.

Avrupa'da demokrasi ve insan hakları açısından Türk Ceza Kanunu'ndaki Mussolini yasalarından alınmış maddelerin iptali için dünya demokratik kamuoyunun aktif desteği de gerekmektedir. Bu maddeler, Helsinki Nihai Senedi'nin 7. ilkesine aykırı olarak yalnızca Türkiye Komünist Partisi'ni yasaklamakla kalmamaktd, sık sık Türkiye'deki tüm barış ve demokrasi güçlerine karşı da kullanılmaktadır.

Dünya Barış Konseyi, Türkiye'deki barış, demokrasi ve ilerleme güçleriyle ve onların, faşizmin tırmanmasını durdurma ve ülkelerinde tüm demokratik hakları kurma savaşımıyla sürekli dayanışmaya çağırır.

SON

SÖZLÜK

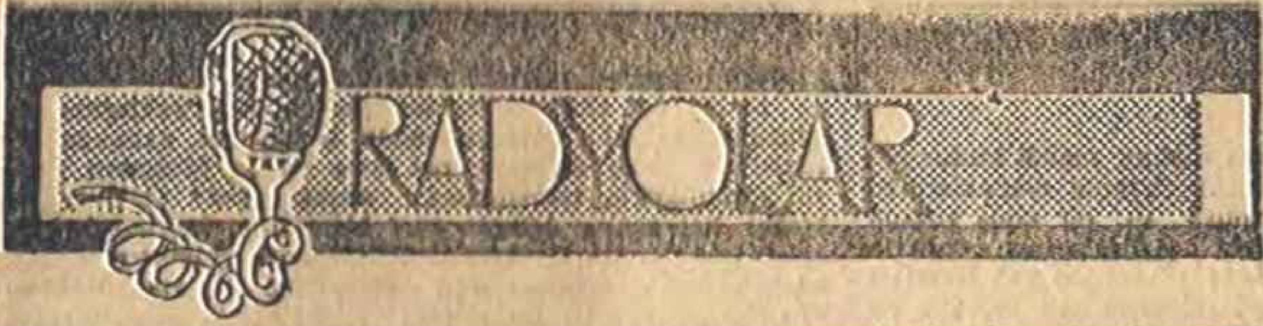
KARŞITLIK:

Birbirine karşı olan ve biri diğerini dışlayan iki nesnel olgu (nesne, özellik, eğilim) ya da iki düşünce arasındaki ilişki...

Birinci durumda (olgular için sözkonusu olan, gerçek karşıtlıklardır; ikinci durumda (düşünceler için) ise mantıksal karşıtlıklar söz konusudur. Bunları birbirleriyle karıştırmamak gerekir.

Gerçek karşıtlıklar nesnel gerçekteki, nesnelere, süreçlere, özelliklere özgüdürler. Bunlar diyalektik — çelişki ilişkisi içinde bulunurlar, yani mevcut bir niteliğin çerçevesi içinde, hem birbirlerin karşılıklı olarak koşullayarak hem de birbirlerini dışlayarak bir bütün oluştururlar.

Mantıksal karşıtlıkların yeri ise sırf düşüncededir. Burada söz konusu olan birbirini dışlayan kavram ve önermelerdir ve burada karşıtlıklar arasında ayırım yapmak gerekir: — karşıtların bütünlüğü ve birbirleriyle savaşımı yasası, — uzlaşmazlık.

TRT-1

06.00 Açılış, program ve Kısa Haberler
06.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
06.4[illegible] Kur'an-ı Kerim Açıklaması ve Bir Konuşma
07.[illegible] Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.[illegible] Kadın Dünyası
10.[illegible] Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.0[illegible] Şarkılar ve Oyun Havaları
11.30 Hafif Müzik
11.48 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
14.32 Yurttan Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.20 Şarkılar
15.40 Türküler
16.05 Hafif Müzik
16.25 Türküler
16.40 Klasik Müzik
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
18.10 Laf Lafı Açar
19.00 Haberler
20.02 Çocuklar İçin On Dakika
20.12 Hafif Müzik
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Kısa Haberler
21.02 Türk Hafif Müziği
21.17 Şarkılar
21.45 Türküler
22.00 Kısa Haberler
22.35 Melodiden Melodiye
23.00 Haberler
23.10 Tatil Gecesi
00.55 Günün Haberlerinden Özetler
01.00 Program ve Kapanış

TRT-2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Türkiye'de Sanayileşme ve Gelişmesi
10.50 Hafif Müzik
11.20 Türküler Geçidi
11.40 Beri Gel Barışalım
12.20 Şarkılar
12.20 Türk Hafif Müziği
12.40 Geçmişten Günümüze Halk Ozanları
13.00 Haberler
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.30 Konser Saati
15.00 Şarkılar
15.20 Türküler Geçidi
15.40 Çeşitli Müzik
16.00 Şarkılar
16.40 Türküler
1.00 Açıklamalı Küçük Koro
17.30 Fransız Şarkıcıları
18.00 Türküler Ne Der?
18.30 Din ve Ahlak
19.00 Haberler
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Başlangıçtan Bu Yana İnsanlık
20.30 Küçük Konser
21.00 Şarkılar
21.15 Spor Gazetesi
21.45 Şarkılar
22.00 Caz Müziği
22.30 Beraber ve Solo Türküler
23.00 Müzikte Çağlar
23.30 Haberler
23.35 Hafif Müzik
23.55 Program ve Kapanış

TRT-3

07.00 Açılış ve Program
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.00 Türkçe Haberler
09.03 Barok Müzik
09.30 Roberta Flack Söylüyor
10.00 Türk Yorumcuları
10.30 Almanya'dan Müzik
11.00 Öğleye Doğru
12.00 Türkçe Haberler
12.03 İngilizce Haberler
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Müzik Sohbetleri
1.00 Türkçe Haberler
17.03 İngilizce Haberler
17.06 Pop Caz
18.[illegible] Stüdyo FM
19.00 Akşam Konseri
19.30 Klasik Türk Müziği Korosu
20.00 Çağdaş Müzik
20.30 Çeşitli Müzik
21.00 Geçmişten Günümüze Senfonik Müzik
21.45 Çeşitli Solistler
22.00 Türkçe Haberler
22.03 İngilizce Haberler
22.06 Gecenin [illegible]dikleri
23.00 Cuma Ko[illegible]
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve Kapanış

TELEVİZYON

18.30 HABERLER

18.35 MARCO

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak bölümünde Marko, Vayablanka'da annesini aramaya koyulur. Rapas caddesinde Moretti adında bir adamla tanışır ve ondan annesi hakkında bilgi alır, ama Marko annesini burada da bulamayacağını anlar.

19.00 DOĞA BELGESELİ

19.30 ÖNCE SAĞLIK

Program, sağlık sorunları ile yardım ve ana çocuk sağlığı bölümlerinden oluşuyor. Sağlık sorunları bölümünde yine ilaçla ilgili bir sorun ele alınıyor. Ülkemizde üretilen ilaçların, tedavi edici değerleri ve kalite kontrol sisteminin yeterli olup olmadığı sorusu Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Farmakoloji Kürsüsü Öğretim üyesi Prof. Dr. Alaaddin Akcasu, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Farmakognozi Kürsüsü Öğretim üyesi Prof. Dr. Turhan Baytar ve Türkiye İlaç İşverenleri Sendikası Genel Sekreteri Dr. Sabahattin Alpan'a soruluyor.

20.00 DIMIDAN

İzmir Televizyonunda hazırlanan bu programda Anamur yöresi kadın halk oyunları, İzmir Turizm Folklor Derneği oynuyor.

20.30 HABERLER

21.15 MİNİK KONSER

21.20 ÜLKELER YARIŞIYOR

22.05 TELEVİZYONDA SİNEMA

Yönetmenliğini Joseph L. Mankiewicz'in yaptığı ve başrollerini, Elizabeth Taylor, Montgomery Clift, Katherine Hepburn'un paylaştıkları «Geçen Yaz Birdenbire» adlı film yayınlanacak.

23.55 HABERLER VE KAPANIŞ

Eylemde ve Gerçekte HUKUKUN PAYI

Kapitalizmin tekelci aşamasını incelerken sözde "sosyalizasyon"un ne anlama geldiğini gördüğümüz gibi, sosyalist hukuku incelerken de "liberalleşmesi" diye adlandırılan sürecin gerçekte ne olduğunu gördük

— 100 —

Ayrıca, sosyalist hukukun kişisel garanti ve girişimlerin gelişmesine burjuva adli tekniklerini ve pazar ekonomisini kendi bünyesi için de bütünleştirmeye verdiği önemi de görmüş bulunuyoruz.

Bu iki durumda da, ne kapitalizmin kendiliğinden sosyalizme dönüşmesinin ne de sosyalizmin pişman olarak burjuva liberalizmine dönmesinin söz konusu olmadığını ısrarla belirtmiştik.

Ne var ki, bunun aksini savunan tezler de pek öyle yabana atılır cinsten olmadığından üzerinde biraz daha uzun boylu durmak gerekiyor.

İki sistemin aynı amaçta birleştikleri tezi ilk bakışta iki bakımdan akla yakın gelmektedir: bir yandan, sosyalizmin ekonomik çözüm yollarını kabul edip de içerdekileri politik ve sosyal tercihler karşısında tereddüt edenleri rahatlatmakta, öte yandan da, ekonomik ve sosyal sistemler arasındaki farkla haklı olarak bir dünya savaşı tehlikesinin kaynağını görerek barışın teminatını sistemlerin giderek birbirine yaklaşmasında arayanlara çekici gelmektedir.

Bu tezin yegâne aksayan tarafı sistemler arasındaki amaç birliğinin bir aldatmacadan ibaret olmasıdır: kapitalist sistem, değiştiği zaman bile, kapitalist bir sistem olarak kalır; sosyalist sistem geliştiği zaman bile, sosyalist bir sistem olarak kalır. Ve kapitalizmin kendi kendisini ortadan kaldırmasını beklemek ne kadar boşuna ise, sosyalizmin kendisini inkâr etmesini istemek de o kadar ham bir hayaldir.

Kapitalizmin tekelci aşamasını incelerken sözde «sosyalizasyon»un ne anlama geldiğini gördüğümüz gibi, sosyalist hukuku incelerken de «liberalleşmesi» diye adlandırılan sürecin gerçekte ne olduğunu gördük.

Devletler hukuku sorunlarını incelerken, barış içinde birlikte yaşamak bahsinde, savaş tehlikesinin, iki sistemin karşıtlığını inkâr etmekle değil, aksine ikisini de birer gerçek olarak kabul edip bir arada yaşamaları olanağını araştırmakla önlenebileceğini göreceğiz.

B. — HUKUKİ MUKAYESECİLİĞİN YENİ ERDEMİ VE ÖDEVLERİ

Birbiriyle bütünleşecek kadar değişebilecekleri sanılan sistemlerin aynı amaçta birleştiklerini, özdeleştiklerini kabul etmek suretiyle tüm tarihi inkâr etmek başka şeydir, iki ayrı sistemin bir arada yaşayabileceğini kabul etmek başka şeydir.

İki rejimin birbirlerini karşılıklı tanımaları barışçı özlemler doğrultusundadır. Bunun arkasında hayali bir birlik ve beraberlik arama çabaları bu özlemin bir yansımasıdır. Ancak karşılıklı tanıma yanlış yorumların değil gerçeğin zeminine oturmalıdır. Bu da hukuki mukayeseciliğe, yani iki hukuk sisteminin karşılaştırılması çalışmalarına veya ayrı ayrı sistemler altında yaşayan ülkelerin hukuki kurumlarını karşılaştırma araştırmalarına gittikçe artan bir önem verilmesine yol açar. Örneğin, Fransa'da çeşitli mukayeseli hukuk merkezlerinin açılması, bunların çalışmalarını olumlu bir doğrultuda sürdürmeleri bir rastlantıdan çalışmalar sadece kültürel ilişkiler düzeyinde, ya da sosyal ve politik ilişkilerin incelenmesi gibi hazik ve önemli bir alanda tekelcilik ve haçlı savaş zihniyetini «yakıştırmak»la kalmayıp, ayrıca iki tarafa da kendi hukuk sistemleri üzerinde düşünmelerine yardımcı olacak malzemeler hazırlar.

Uzun süre Marksist hukukçular mukayeseli hukuk çalışmalarını burjuva ideolojisinin tipik bir faaliyeti saymakta direnmişlerdir. Çünkü, mukayese etmek için mutlaka iki şeyi yanyana veya üstüste getirmek gerektiği ve birbirlerine benzeyen ve birbirinden ayrılan noktalarını saptamak için kurumları karşılaştırmak gerektiği fikrinden hareket etmişler. İki sistem arasındaki uzlaşmaz çelişkiye gerekli önemi verdikleri için de, birbirinin antitezini teşkil eden sistemin karşılaştırılamayacağını, iki birimin kıyaslanabilmesi için aralarında hiç değilse ortak bir düzey, ortak bir nitelik, ortak bir amaç ya da ortak bir izah tarzı bulunması gerektiğini ileri sürmüşlerdir.

Kuşkusuz ortak bilimlere rastlanabileceğini onlar da kabul ediyorlar, fakat sistemlerin temelleri farklı olduğu için, benzerliklerinin ortaya çıkarılması halinde bunların salt araz olup sistemin tümünü belirlemediklerinin gözden uzak tutulmasından korkuyorlardı.

(Devamı var)

Kapitalizmin Günümüzdeki Yeni Gelişmeleri ve Çelişkileri

İşçi sınıfının ve tüm demokratik hareketin temel çıkarları çağdaş kapitalizmin bu birleşik stratejisine işçi sınıfının birliğiyle ve onun emekçi köylülerle ve aydınlarla kararlı ittifaklarıyla ve en geniş halk kitlelerinin eylem birliğiyle karşı konulmasını gerektiriyor

— 49 —

Ulusal Kurtuluş hareketi, uluslararası durumdaki her düzelmeden ve iyileşmeden kazançlı çıkacaktır, çünkü barış içinde yanyana yaşama ilkeleri köksaldıkça, emperyalist güçlerin, özgürlüğünü yeni kazanmış ülkelere karşı bir silahlı müdahaleye girişmeleri ve karşı - devrim ihraç etmeleri çok güçleşecektir.

İşçi sınıfının ve komünist partilerin ve işçi partilerinin daha fazla etkili olmaları, tekelci sermayenin politikasına karşılık vermek ve yerel yönetim organlarını ve devlet aygıtının öteki organlarını ele geçirmek ve kendi çıkarlarına göre kullanmak açısından, geleneksel burjuva demokratik kurumlardan bu güçlerin geçmişte olduğundan çok daha etkili şekilde yararlanabilmelerini sağlayacaktır. Birçok ülkenin komünist partileri, Lenin'in yaptığı gibi, demokratik ulusallaştırma, emekçi kitlelerinin ekonominin yönetiminde yeralması (işçi sınıfının tam politik utkusundan önce bile), üretimin denetlenmesi için savaşım ve ekonominin genel-bürokratik düzenlenişinin devrimci - demokratik düzenlenişe dönüştürülmesi gibi sorunları gündeme aldılar. Böylesi görevlerin pratikte başarılabilmesi, sınıflar arası güç dengesine, işçi sınıfının ve müttefiklerinin mevzilerinin sağlamlığına, kitle savaşımının çapına, ve kitle hareketine önderlik eden komünist partilerinin ve işçi partilerinin olgunluğuna, ilkeli tutumuna ve esnekliğine bağlıdır. Böylesi görevlerin ortaya çıkmış olması, kapitalizmin genel bunalımının, içinde bulunduğumuz aşamasındaki derinliğinin bir göstergesidir.

Barış için savaşım ve dış politikada barış içinde yanyana yaşama ilkelerine bağlılık, genel demokratik programın bütünleyici ve çok önemli bir parçasıdır. Bu, tekelci burjuvazinin en gerici ve en saldırgan çevrelerine, yani iç politikada da en büyük tehlikeyi simgeleyen, ilerici sosyo-politik değişmelerin önündeki en önemli engel olan çevreler[illegible] karşı savaşımla organik olarak [illegible]mıştır. Günümüzde, politik [illegible], çeşitli partilerin ve hükümetlerin savaş ve barış sorunları karşısında tavırları, onlara kitlelerin desteğini kazandırarak veya bu destekten yoksun bırakarak, saygınlıklarını büyük ölçüde etkiliyor.

Komünistler, ileri bir demokrasi doğrultusunda, yeniden irdelenmiş savaşım programları hazırlayarak ve birçok ivedi ekonomik ve sosyo-politik reformların yapılmasına çalışarak, emekçilerin çıkarlarının ve günlük gereksinimlerinin korunması istekleri ile toplumun köklü bir dönüşümü için, sosyalizm için savaşımı organik olarak kaynaştırıyorlar. Onlar, Marksçı-Leninci devrim stratejisinin, çeşitli savaşım yöntemleri kullanmayı, bunların etkili bir bileşimini ve iç ve dış şartlara bağlı olarak birinden ötekine dönmeyi gerektirdiğinin tam olarak bilincindedirler. Dünya sosyalist sisteminin varlığı ve uluslararası düzeyde sınıflar arası güç dengesindeki değişiklikler, bütün kapitalist ülkelerdeki emekçilerin devrimci savaşımı için daha elverişli koşullar yaratıyorlar. Fakat, bu koşullar böyle bir savaşımın yerini alamazlar, çünkü bir [illegible] Marksçılık-Leninciliğin ilkelerine sadık, olgun bir Marksçı-Leninci öncü güç tarafından yönlendirilen bilinçli ve örgütlü halk kitlelerinin kararlı eylemlerini de içeren iç et[illegible]kenler devrimin utkusunu belirlerler.

Önceki bölümde de gördüğümüz gibi, kapitalizmin ortak bir stratejisi vardır. İşçi sınıfının ve tüm demokratik hareketin temel çıkarları, çağdaş kapitalizmin bu birleşik stratejisine işçi sınıfının birliğiyle ve onun emekçi köylülerle ve aydınlarla kararlı ittifaklarıyla ve en geniş halk kitlelerinin eylem birliğiyle karşı konulmasını gerektiriyor. Tekellerin halka ve demokrasiye karşı olan politikasına, işçi sınıfı tarafından önderlik edilen emekçilerin ekonomik, toplumsal ve politik talepler biçimindeki demokratik seçeneklerle karşı çıkması, savaşımın mantığı gereğidir. Halkların yaşamsal çıkarları, militarizmin büyümesine karşı, kitlelerin savaş aleyhtarı kararlı eylemleriyle ve yine, emperyalizmin en serüvenci güçlerine karşı ve barışın ve uluslararası güvenliğin korunması için, kitlelerin ısrarlı savaşımlarıyla direnilmesini gerektiriyor. Bizzat yaşam, faşizme ve orada burada başını kaldıran neo-faşizme karşı koymak ve gerici güçlerin insanlık-düşmanı planlarını bozmak için, bütün demokratik güçlerin birleştirilmesi görevini gündeme getirdi.

[illegible]list ülkelerdeki komünist [illegible]leri bu görevlerin başarılması i[illegible] çok şeyler yapıyorlar. Proletaryanın ve müttefiklerinin çıkarlarına uygun ve bütün işçi sınıfı partilerinin eylem birliğini ve bütün sol güçlerin işbirliğini gerektiren anti-tekelci savaşım programları hazırlıyorlar ve uyguluyorlar.

Komünist hareketin birliği ve komünist ve işçi partileriyle bütün diğer anti-emperyalist güçlerin eylem birliği, günümüzün acil bir gereksinimidir.

Çağdaş kapitalizm, çok güçlü devrimci akımlara karşı, bir yandan sosyalist ülkeler topluluğuna, öte yandan kendi işçi sınıfına ve emekçilerine ve nihayet ulusal kurtuluş hareketine karşı savaşmak zorunda kaldı. Kapitalist ülkelerdeki proletarya ve müttefikleri tarafından kazanılan her utku, demokratik güçler tarafından emperyalizme karşı savaşımda kazanılan her utku, gittikçe daha çok sayıda ulusal devletin kapitalizmin yörüngesinden çıkması ve sosyalizme geçmesi, bütün bu gelişmeler kapitalizmin genel bunalımını şiddetlendiriyor ve eskiyen sistemin çöküşünü yakınlaştırıyor.

Başlıca kapitalist ülkelerdeki temel ekonomik ve sosyo-politik süreçler, bu ülkelerde çok büyük bir devrimci potansiyel bulunduğunu gösteriyor. Bu ülkelerin (ABD, İngiltere, Fransa, FAC, İtalya ve Japonya da dahil) 500 milyondan fazla nüfusa sahip olduklarını ve dünya sanayi üretiminin % 4[illegible]ni ve dünya ticaretinin % 46'[illegible] ellerinde tuttuklarını unutmayalım. Bu ülkelerde çok geniş bir bilimsel ve teknik potansiyel ve önemli kültür değerleri vardır. Kapitalist dünyadaki işçi sınıfının yaklaşık % 85'i bu ülkelerdedir; sınıf savaşımlarının ateşinde bilenmiş ve deneyimli üyeleri olan Marksçı-Leninci partilere sahiptirler.

Tekelci kapitalist ülkelerdeki sınıf savaşımı derinlik ve genişlik kazanmaktadır. Bu ülkelerdeki işçi sınıfı büyüyor ve güçleniyor. Günümüzün öteki ana devrimci güçleriyle ittifaklar kurarak ve yakın işbirliği yaparak barış, demokrasi ve sosyalizm için savaşmaktadırlar. Yeryüzünde, toplumsal ilerlemeyi durdurabilecek ve tarihin akışını tersine çevirebilecek bir güç yoktur.

— SON —

K. ZELINSKI

SOVYET EDEBİYATI

Bu sanatkârların eseri olan çok ince işlenmiş gümüş eşyalara birçok Batı müzesinde, örneğin Londra'da rastlanır. Bir dağın tepesine kartal yuvası gibi tünemiş olan Kubaçi boyunun gümüş oymaları bu türdendir.

— 145 —

Sovyetler Birliği halklarının ulusal edebiyatları farklı tarihsel koşullarda gün ışığına çıkmış ve ilk adımlarını farklı ortamlarda atmıştır. Farklı ulusal geleneklerden kaynaklanırlar. Yeni bir içerik yaratmak devrimci gelişmelerin yarattığı yeni duyguları dile getirmek, kendi halkının başından geçenleri anlatmak göreviyle karşı karşıya bulunan genç bir Sovyet yazarının önce kendi ulusal edebiyatının deneylerine ve mirasına başvurması doğaldır. Bu miras sözlü halk edebiyatıyla sınırlıysa, yazar bu sözlü edebiyatı temel alır. Gerçekten de, birçok ulusun edebiyatında şiir egemen türdür. Tüm Sibirya'nın bir şiirsel ülkesi olduğu söylenebilir. Orta Asya ve Kuzey Kafkaslar için de aynı şey geçerlidir.

Özellikle, tunduralardan, Sibirya taygarlarından, Uzak - Doğu'dan, Beş Yıllık Plan dönemlerinin şantiyelerine koşup gelen yazarlara karşı sıcak bir sevgi besliyorum. Son derece şiirsel, güzel hikayelerin, Ormanın Üzerindeki Işıklar ve Sukpay'ın Akıp Gittiği Yerler hikayelerinin yazarı Udege kabilesinden Cansi Kimonko bunlardan biridir. Udege'ler Sikhot - Alin dağlarının eteklerinde yaşayan küçük bir avcı kabiledir. Kimonko, Kabarovsk'da okula başlamış, sonra LeLningrad'daki Kuzey Halkları Enstitüsü'ne devam etmiştir. Yurduna dönmüş, köylü Sovyeti başkanı, daha sonra da bir avcı kolhozunun başkanlığını yapmış, bir av sırasında ölmüştür.

Genç bir Mansi şairi olan ve üçüncü şiir kitabını yayınlayan Yuvan Şestalov bu türden yazarlara bir başka örnektir. (Fransa'dan dah geniş bir bölgede yşadıkları halde, nüfusları 7 bini aşmayan) Mansi'ler Sibirya'nın Kuzey Batı'sında Uralların ardında yaşarlar. Mansi'ler ve Kanti'ler çok dikkat çekici ve şiirsel bir folklora sahiptiler; ama cahil ve diğer topluluklardan soyutlanmış yapayalnız bir hayat yaşıyorlardı. Oysa bugün, Sovyet şairi Yuvan Şestalov dünyanın tüm devrimci olaylarına ilgi duyuyor ve Ural'ların ardından Afrika zencilerine şöyle sesleniyor: "Kalkın, kalkın, Lumumba'nın acısını izleyin."

Genç şairin mısralarında Mansi sözlü sanatının ritmi ve canlılığı çağımızın eğitim görmüş Sovyet vatandaşının geniş ufkuyla birleşir.

Cüce ağaçların ve sarmaşıkların
köklerini karanlıklara daldırdıkları yerde
Eski efsaneler, geveze inançlar
bize vahşi dediler.
Nasıl da yalan söyler efsaneler!
Benim orman halkımın şerefine bu gün,
Şarkılar söyleniyor, şarkılar!
Taygaranın rüzgârlarının eşliğinde
bu şarkıyı mırıldanan ben,
Vahşiler arasında büyüseydim
Şair olabilir miydim?

Uzak Doğu'da oturan, avcılık ve balıkçılık yapan Nanay şairi Akim Samara'dan da söz edilebilir. İkinci dünya savaşında cepheye gönüllü olarak gitmiş ve Stalingrad önünde vurulmuştur. Şiirleri ölümünden sonra yayınlanmıştır. Nanaylar, Uzak Doğu'da tayga ırmakları boyunca yaşayan küçücük kabilelerden biridir. Nanay "insan" anlamına gelir. İster istemez, Bielorusyalı şair Yanko Kupala'yı hatırlarız, Gorki, kısı" derdi. Onun, bir Bielorusyalının rüyasının "Ken-Yanko Kupala'yı çok sever ve ona "Bielorusya'nın şardisine insan diyebilmek" olduğunu söyleyen birkaç mısraını hatırlıyorum.

Bu sözler çarlık Rusya'sında devrim öncesinde yazılmıştı. Bugün sömürge boyunduruğundan kurtulan yüklerce halk için, bu mısralar yeni bir anlam kazanmaktadır. Günümüzde milyonlarca, milyonlarca kişi "insan adını alma" ya hak kazanmak özlemi içindedir. Yine bir Nanay olan Grigori Kocer'in Büyük Bir Evin Sonu adlı romanı iki buçuk milyon nüsha basılmıştır.

Ulusal politikanın ilke ve özellikleri asıl küçük halkların ve kabilelerin kaderi üzerinde yarattığı etkilerle ölçülebilir. Lenin'in Sovyet Devleti'nin ulusal siyasetinin temeline koyduğu ilkelerin tartışmasız bir şekilde doğrulandıklarını kimseler inkâr edemez. Komünizme yabancı kişiler bile bu gerçeği kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Örneğin, Kafkas dağlarındaki küçük Dağıştan Cumhuriyeti'ni ele alalım. Bu Cumhuriyetin bir milyonu geçmeyen nüfusu, otuzdan fazla dil konuşmaktadır. Cumhuriyetin bazı bölgelerindeki köylerde, aynı köy halkının farklı farklı lehçeler konuştuğu bile olur. Belki de Dağıştan dünyanın en fazla ulusu bir arada barındıran ülkesidir. Burada, bu olayın nedenleri üzerinde duracak değilim. Kuşkusuz başlıca neden, Kafkas sıradağları boyunca uzanan yol üzerine yerleşmiş küçük kabilelerin, bu yoldan akıp geçen daha güçlü kavimlerin göçü sırasında civar dağlara sığınmaları ve dağ kovuklarına saklanmaları olmalıdır. Bu durumda, küçük kabileler, isteseler de istemeseler de birbirlerinden ayrı, soyutlanmış olarak kalıyorlardı. Dağların meyilleri üzerindeki küçücük topraklarda hayvancılık ve tarımcılık eylemleri böylece gelişti. Geçen yüzyılın sonunda, bu kabilelerin önemli bir bölümü başta gümüş oymacılığı olmak üzere çeşitli zenaatler öğrendiler. Bu sanatkârların eseri olan çok ince işlenmiş gümüş eşyalara birçok Batı müzesinde, örneğin Londra'da rastlanır. Bir dağın tepesine kartal yuvası gibi tünemiş olan Kubaçi boyunun gümüş oymaları bu türdendir. Bu boy kendi diline sahiptir ve kendi dilinde bir gazete yayınlamaktadır. Dağıştan bölgesi gerçek bir Babil Kulesidir. Bugün, Dağıstan'daki okullarda eğitim yedi dilde yapılmaktadır.

(Devamı edecek)

Gençlik ve Toplum

Ünlü Amerikalı bilim-kurgu yazarı Isaaç Asimov'a ait olan benzetme kullanılırsa, bilimin giderek sınırsız bir bahçe haline geldiği söylenebilir. Bu bahçenin değişik bölümlerinde, insan grupları kendi özel paylarını isterler

— 46 —

Tanıdığımız biçimiyle çağdaş toplum, maddi kültür yönünden sahip olduğu her şeyden: Teknik olanaklardan, yollardan, haberleşme araçlarından, bv. bir anda yoksun kalsa, evrenin ilk dönemlerindeki el değmemiş doğayla yüzyüze bırakılsa ne olurdu sizce? İnsanlığın Taş Devri'ne ve ilkel topluma geri döneceğini mi sanıyorsunuz? Hiç de değil! İnsanlık kuşkusuz çok büyük sıkıntılar çekmek zorunda kalacaktı ve ilerlemesi ansızın yavaşlayacaktı. Ama yalnızca birkaç on-yıl için. Bu arada uygarlığın maddi kültürünü yeniden kuracak, onu bilimde ve mühendislikte en yeni başarılarla toplandıracaktı. Ama insanlık, kültürel mirasından ansızın yoksun kalsaydı, yeryüzüne kesin bir çöküş ve soysuzlaşma egemen olacaktı.

Şu eskimiş deyimi hiç sevmemişimdir: «Zihinsel kültür zenginliği». Bu deyim, zihnsel kültürün, Al Baba'nın ya da Alâaddin'in hazinesi gibi bir şey olduğunu akla getiriyor. Dahası, zihinsel kültür zenginliğine elini uzatanın, kendini parlak süslerle donatır gibi bilgiyle süsleuebileceğini düşündürüyor. Oysa bunu yapmak «içe dönük» bir şeydir. Daha kötüsü, bazı kişilerin, bu kaba «tüketici» tutumu, bilgi ve kültür pınarından içmenin tek ve doğal yolu olarak görmeleridir.

Zihinsel kültür, sahibi belirsiz bir zenginlikdeğildir; tersine, bir benzetme yapmamız gerekirse, uygarlığın doğuşundan buyana insanlık tarafından biriktirilen damıtılmış enerjidir. Sorun, bu toplumsal enerjinin, kişinin kendi zihninin enerjisi haline nasıl dönüştürüleceğidir. Bunun tek yolu vardır: Öğrenim ile yaratıcı uğraşıyı, başkalarının yarattığı bilgiyi edilme ile kişinin kendi bağımsız zihinsel çabasını hiç bir zaman karşı karşıya koymamak. Bağımsız ve yaratıcı bir zihinsel çabayla desteklenmeyen öğrenim, hazır reçetelerin düşüncesizce öğrenilip özümlenmesinden başka bir şey değildir. Bu da, sözün tam anlamıyla öğrenim değil, gönül eğlemektir. Yaratıcı uğraşı, sürekli «ince»lemeye, araştırmaya ve yeni bilgi verilerinin eleştirici biçimde yeniden-değerlendirilmesine dayanmadıkça, zamanı gelince, en kötü türden boş hayal haline dönüşerek yozlaşabilir. («yaşayıp öğreniyorsun»). Goethe'nin belirttiği gibi:

«Her zaman, ataların miras olarak senin payına
bıraktıklarını,
Kazan onu, sahiplen sana miras kalanı!
Hiç kullanılmayan şeyler salt bir ağırlık ve baş
ağrısıdır,
Zamanının yarattığı şeyler, tek onlar değer taşır.»

Lenin, yalnızca insanlığın tüm kültür mirasının incelemesi için çağrıda bulunmakla kalmamış, bu mirasın eleştirici bir analizden geçirilmesini de ısrarla istemişti. Okumanın yoğun zihinsel çaba yönünde Lenin'e sağladığı itilimi anlamak için, onun incelediği ekonomik ve felsefi kitaplar üzerindeki notlarını okumak gerekir. Lenin'in incelediği hemen her pasajın yanında, onun düşüncesinin çekirdeğini içeren eleştirici bir yorumu vardır.

Marks da, okurken hemen hemen aynı yaklaşımı benimsiyordu. Daha çocukluğundan başlayarak, okuduğu kitaplardan geniş bölümler not etme ve bu bölümleri kendi yorumlarıyla tamamlama alışkanlığını geliştirmişti. Marks, her zaman bilimin yeni bir alanını incelemek için, bu alanı ayrıntılı bir şekilde araştırmaya gelmiştir. Marks, başkalarının düşüncelerini ezberleyip yağmalamaktan olbildiğince uzaktı: Daha çok, başkalarının düşüncelerini ve fikirlerini kendi araştırmalarında bir başlangıç noktası olarak, bir araç olarak aldı ve «Kelâm'dan doğmuş» kendi «dünyasını»ı kurmak için onları birer yapı malzemesi olarak kullandı. Marks, «hukuk alanının tümü aracılığıyla bir felsefe sistemi» kurmaya kalkıştığında 19 yaşındaydı. Ve o yaşta, bu konuda derinlemesine bir incelemeye giriş niteliğinde el yazısıyla 300 sayfa tutan bir yapıt hazırladı. Aynı yıl, felsefe ve sanat tarihikonusunda el yazısıyla 24 sayfa dolduran bir de diyalog yazdı.

Böylece Marks, okuduğu ciltlerin ardından, sorunları kendi açısından aydınlatmak çabasıyla ciltler dolusu yapıt ortaya koydu. Marks'ı sonunda insanlık kültürünün ön safına oturtan ve daha sonraları bilimde gösterdiği kahramanlığa olanak sağlayan işte bu dev zihinsel çabaydı

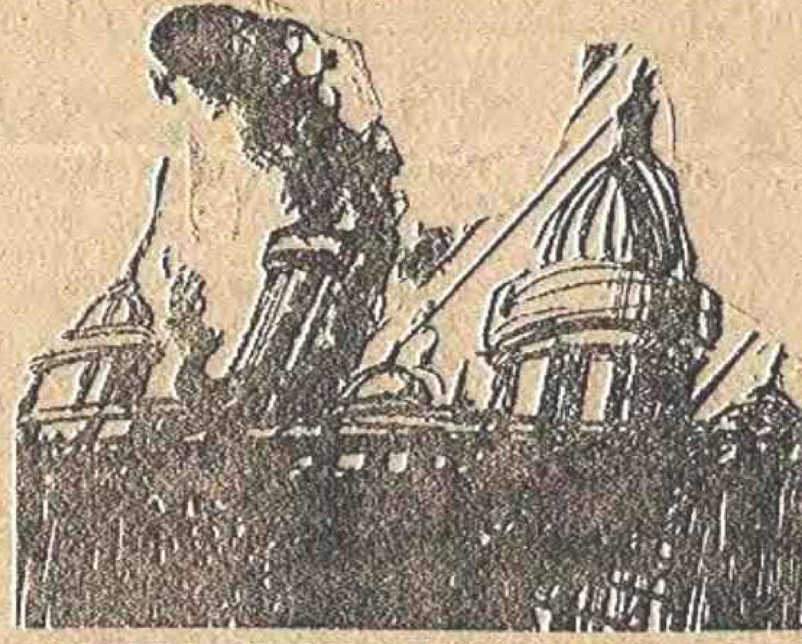
Sonuç olarak diyebiliriz ki; insanlığın kültürel mirasına, kendi çapında da olsa katkıda bulunmak için her genç, bilgisini genişletmeyi ve düşünme düzeyini ilerletmeyi ideal bir yol olarak görmelidir.

Her zeki insanın düşünce olgunluğu kazanma yolunda ilerlediği büyük insan kültürü laboratuarında, sanat ve felsefe olağanüstü dönemde bir rol oynar.

Her ne kadar konuya yaklaşmanın en iyi yolu kesinlikle değilse de, fiziği iyice bilmeden matematiği incelemek mümkündür. Kişi, maddelerin direncini inceleyerek beynini aşırı derecede doldurmadan doktor olabilir. Astronomiyi bilmeden, ustalıkla aygıtlar ve araçlar icat edebilir. Kişinin elinden gelmeyen tek şey, felsefeyi ve sanatı bilmeden kültürlü bir insan olabilmektir. Felsefeyi ve sanatı dikkatlice incelemeden herhangi bir uğraşı alanında gerçekten başarı kazanmanın umulamayacağını söylediğim zaman, belkide çok aşırı görünme tehlikesine giriyorum.

Ünlü Amerikalı bilim-kurgu yazarı Isaaç Asimov'a ait olan benzetme kullanılırsa, bilimin giderek sınırsız bir bahçe haline geldiği söylenebilir. Bu bahçenin değişik bölümlerinde, insan grupları kendi özel paylarını işlerler. Bir yandan bireysel paylar küçülürken, öte yandan bahçe genişledikçe sürekli bir yeni işçi seli bahçeye akmaya devam eder. Her bir bahçıvan, kendi alanındaki bitkilere gitgide daha çok bağlanıyor; onların her birini, en küçük sürgününe varıncaya kadar şevkli bir özenle inceliyor. Ama bahçıvan, kendi özel payıyla uğraşıp dururken, bahçenindeğişik bölümlerinde neler olup bittiğini izleyemediği gibi, komşularının yaptıkları hakkında bile pek az fikir sahibi olacaktır.

(Devamı Var)

"Teslim Olmayanlar Ölmez"

Nikolai Chukovsky

Bu konuşma, Lunin'in baş ucunda oluyordu. O sırada kulübenin küçük penceresinden bir uçağın ileri doğru fırladığı ve gökyüzünde bir anda kaybolduğu görüldü

— 121 —

İşin kötü yanı, İkinci Filonun pek yakında uçak alma umudunun bulunmamasıydı. Ne de olsa, Hürricane'ları alalı çok olmamıştı. Ve işte 1 Ekim'de, onları daha çok üzen bir olay daha oldu. Birinci ve Üçüncü Filolar cephe gerisinden yeni Sovyet uçakları ile üsse döndüler.

Lunin, yattığı yerden onların güçlü seslerini bütün gün duyuyordu. Bu arada Binbaşı Proskuryakov, kliniğe gelerek Lunin'i ziyaret etmişti. Çok neşeliydi. Alayında bugünedek bu kadar güçlü uçaklar olmamıştı.

Kendi zavallıkları karşısında ikinci filonun pilotları, arkadaşlarına ait olan yeni uçaklara kıskançlıkla bakıyorlardı. Kıskançlıkla içlerini çekiyorlar ve izlenimlerini paylaşmak üzere Lunin'in yanına koşuyorlardı. Coşkunluklarının sonu yoktu. Ne harika uçaklardı bunlar. Kolaylıkla havalanıyor, dimdik yükseklere tırmanabiliyor ve iniş yapıyorlardı. Hızlarına gelince, 1-16'lar, Hürricane'lar ve Messerschmitt'lerden süratliydiler.

Herkes, sabırsızlıkla Messerschmitt'lerin yeni Sovyet uçakları karşısında ne yapacaklarını bekliyordu. Fakat Alman uçakları, bunlardan kaçıyorlardı. Yeni uçaklar, ne zaman Ladoga Glö üzerinde görünseler, Messerschmitt'ler kaçmayı ya da bulutların arasına saklanmayı tercih ediyorlardı.

Kostin, kalın dudaklarını öne doğru uzatarak, «Messerschmitt'lere karşı savaş taktiğimizi değiştirmemiz gerek,» dedi.

Tatarenko, «Değiştirmek mi?» diye homurdandı. «Bu taktik değiştirme sorunu değil. Messerschmitt'lere yapılacak şey, sadece onları kovalamaktır.»

Bu konuşma, Lunin'in baş ucunda oluyordu. O sırada kulübenin küçük penceresinden bir uçağın ileri doğru fırladığı ve gökyüzünde bir anda kaybolduğu görüldü.

Tatarenko, «Gördünüz mü, Yoldaş Binbaşı?» diye haykırdı. «Çok güzel, değil mi? Hem güçlü hem zarif! O ince gövdeyi, kanatların hafif kıvrımını görüyor musunuz? Bu uçağı gördüğüm zaman canım takla atmak istiyor.»

Evet, Hürricane'lar uğursuzluk getirmişti. Artık herkes bunu anlıyor ve kimse onları savunmuyordu. Kuşkusuz, Yermakov d artık eski ısrarından vazgeçmişti. Aksine eskiden onlara bu kadar kolay güvenmiş olduğu için kendisine kızıyor ve şimdi Hürricane'lara hırsla saldırıyordu.

Bir defasında Lunin'e «Ne dersin, Konstantin Ignatyevich?» diye sormuştu. «İngilizlerin kendileri acaba böyle kötü uçaklarla uçuyorlar mı?»

Lunin, bu soruya cevap verememişti. Nereden bilebilirdi?

«Çok iyi uçaklarla uçtuklarını sanmıyorum,» dedi. «Baksana Rimanlar kentlerini nasıl kolaylıkla bombardıman ediyorlar. Burada ise Almanlar, savaşın ilk haftalarında dahi kendilerini o kadar özgür hissedemediler.»

Lunin'in bacağındaki şiş, giderek azalmıştı. Artık onu bükebiliyordu. Fakat kendisine iyileşmesi ağır görünüyor, ayağa kalkacağı günü sabırsızlıkla bekliyordu. Bununla beraber, gerçeği söylemek gerekirse, sanki neden endişe ediyordu? Yatakta kalmasının ne sakıncası vardı? Kalksa bile ne ile uçacaktı? Herkes bunu söylüyordu. Yermakov da öyle demişti:

«Kendini gerçekten toparla biraz, Konstantin Ignatyevich. Rahatla ve kendine gel. Sen kendine düşen görevi yaptın. Niçin biraz dinlenmiyorsun? Madem talihsiz bir olay sonucu yatağa düştün, hiç olmazsa bundan yararlan.»

Fakat Lunin sadece kaşlarını çatmıştı. O, dinlenmek istemiyordu. Uçtuğu zaman hiç yorulmazdı o. Yorulsa bile, bu sadece kendisini ilgilendiren bir sorundu. Onu [illegible] ndiren, elinden hiç bir şey gelmemesiydi. Bu denli çaresiz olması, ona çok güç geliyordu. Bakılmağa alışık değildi. Hep kendi başına yaşamış ve kendi kendisine bakmayı alışkanlık haline getirmişti. Hastanede yatarken kendisi ile ilgili olarak yapılan konuşmalar onu rahatsız ediyordu. Uvarov, Proskuryakov, Yermakov, pilotlar, makinistler, Masha ve özellikle Dr. Gromeko dahil herkes, onun sağlığı ve rahatı ile ilgiliydi.

Doktor, klinikteki bekleme odasının bir köşesinde yatıyordu. Bu nedenle, Lunin, onu herkesten çok görüyor ve artık ona başka gözle bakıyordu. Ne olduğuna karar verememişti: Ya doktor birden değişmişti ya da Lunin, onda daha önce farkedemediği bir şey görüyordu.

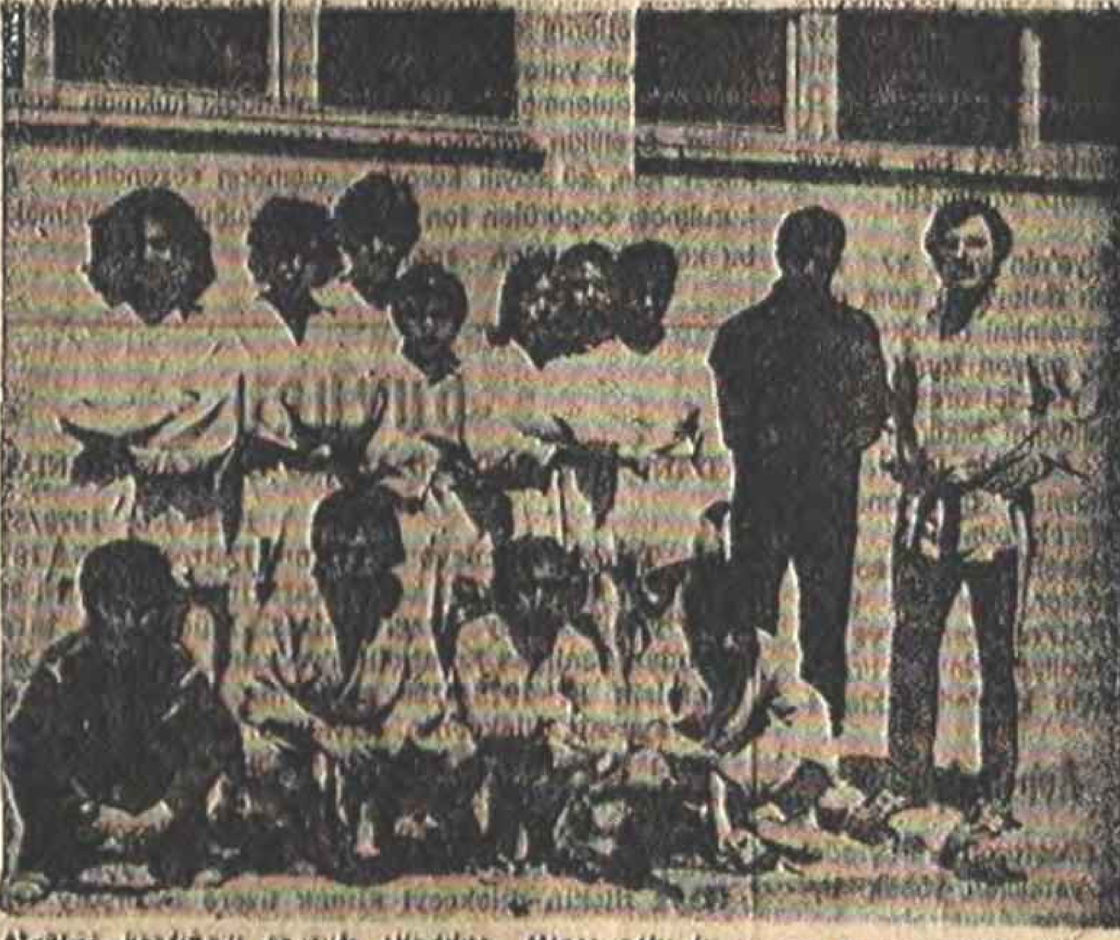
Her şeyden önce bu genç doktorun, bu denli güçlü, usta ve becerikli elleri olduğunu elleri olduğunu, kemirleri yerine koymadan, lapayı sürmeden, sargıları sarmadan, damara iğne yapmadan ve sırtının uyuşmasını önlemek için onu yan çevirmeden önce bilmiyordu. Doktorun, bu kadar dikatli, iyi olduğunu ve bu denli çok bilgiye sahip bulunduğunu kuşkusuz daha önce anlayamamıştı.

Herkesten önce Luin, başkasının bilgisini ölçebilecek yeteneğe sahip bulunmadığını iyi bilirdi. Ortaokuldan sonra öğrenimine devam etmemişti. Fakat savaştan önceki yıllarda, özellikle karısından ayrıldıktan sonra, çok kitap okumuştu. Daha çok fen, anstronomi, dünya tarihi ve biyoloji konularında kitapları tercih etmişti. Şimdi yalnız kaldıklarında doktoru soru yağmuruna tutuyor ve ondan olumlu, inandırıcı cevaplar alıyordu. Savaş, tarih, hayatın başlangıcı, evren ve güneş sistemi hakkında konuşuyorlardı. Doktor, ona Pastör ve Mechnikov'dan söz etmiş, aşılar ile canlı hücrelerin oluşmaları hakkında bilgi vermişti. Bu konuşmalar, genellikle gece başlar ve gece yarısından çok sonraya, görevli hemşire söylenmeye başlayana kadar devam ederdi.

Buunla beraber doktor, biri geldi mi, hemen değişiyor ve o eski ukâla, kendini beğenmiş, poz kesen kişi oluyordu. Lunin, bunun utangaçlıktan ve güven yoksunluğundan ileri geldiğini tahmin etmişti.

Lunin, uzun süre önce doktorun, Serov ile Hilda konusundaki atışmalarını takiben bir daha kadınlara karşı başarıları ile ilgili ağzına tek kelime almadığına dikkat etmişti. Aldığı ders, amacına ulaşmıştı. Ve şimdi Lunin'in yanında doktor, en popüler konuşma temalarından birinden daha olmuştu, saf ispirtodan.

(Devam Edecek)

Çalışmalarını aralıksız olarak sürdüren Giresun'lu judocular toplu halde.

Giresunlu Judocular çalışmalarını sürdürüyor

GİRESUN, (ABC) — Giresunlu kız ve erkek judocular antrenörleri Selâmi Çelebi yönetiminde çalışmalarını aralıksız olarak sürdürmektedirler.

İlk başarılarını Rize'deki grup müsabakalarında kazanan Giresunlu judocuların başarılı çalıştırıcısı Selâmi Çelebi «En kısa zamanda sesimizi önce tüm Karadeniz'de daha sonra da yurt çapında duyuracağız» demektedir.

Öğrencilerinin henüz müsabaka tecrübesine sahip bulunmadığını söyleyen antrenör Selâmi Çelebi bundan böyle her yerde yapılacak müsabakalara bölge olarak katılacaklarını ifade etmiştir.

Halen 10'u bayan olmak üzere toplam 90 judocunun bulunduğu Giresun'da çocuk yılı müsabakaları tertip edilecektir.

Karşıyaka E.pilsen'e karşı çok iddialı

İZMİR, (A.A.) — Deplasmanlı basketbol da Eczacıbaşı galibiyetiyle final grubunda üçüncülüğü garantileyen Karşıyaka, bugün Atatürk spor salonunda Efes Pilsenu'le zorlu bir puan savaşımı yapacaklardır.

Amaçlarının plasmanda ikinciliğe tırmanmak olduğunu söyleyen antrenör Atakan Karakaplan, «Bugün saat 17.30'da Efes Pilsen ve Playy Off'taki sıramız savaşacağız. Ancak, geçen hafta Eczacıbaşı'nı devirdiğimiz gibi Efes'i de saf dışı edersek ikincilik için tek engel Bursa Tofaş maçı olacaktır.» demiştir.

Bursa'da alınacak bir beraberliğin dahi ikinciliklerine yeteceğini bildiren Karakaplan, amaçlarının gelecek sezon İzmir'e bir şampiyonluk armağan etmek olduğunu sözlerine eklemiştir.

İsparta'da yapılan Türkiye Amatör Futbol Şampiyonası Grup Birinciliği müsabakalarında birinci olan Kuşadası amatör takımı. (Foto: ABC)

Aydın Kuşadası futbol takımı Isparta grubu şampiyonu

Isparta (ABC) — Amatör kulüpler grup müsabakalarının ilk kademesinde Aydın Kuşadası Isparta Grubu şampiyonu olmuştur.

Konya şampiyonu Beyşehir Gençlik, Eskişehir şampiyonu Demirspor, Denizli şampiyonu Denizlispor ve Aydın şampiyonu Kuşadası amatör takımları iki gün yaptıkları karşılaşmalarda grup şampiyonluğu için kıyasıya mücadele etmişlerdir.

İlk karşılaşmalarda Denizlispor Beyşehir Gençlik'i 3-1, Kuşadası da Demirspor'u 2-0 mağlup etmiş, ikinci karşılaşmalarda Beyşehir ile Demirspor karşı karşıya gelmişler ve maçı 1-0 kazanan Beyşehir üçüncü, Demirspor dördüncü olmuştur. Finale kalan Kuşadası ile Denizlispor karşılaşması da 1-0 Kuşadası'nın galibiyetiyle sona ermiş ve Kuşadası şampiyon, Denizlispor ikinci olmuştur.

Isparta grubunun şampiyonu Kuşadası bundan sonra yapılacak olan ikinci kademe maçlarına katılmaya hak kazanmıştır.

Van'da yapılan Türkiye Amatör Küme Futbol Şampiyonası Grup Birinciliği müsabakalarında birinci olan Karsspor takımı. (Foto: ABC)

VAN'DA YAPILAN AMATÖR KÜME TÜRKİYE FUTBOL MAÇLARINDA KARSPOR GRUBUNDA BİRİNCİ OLDU. MAÇLAR 15 İLDE VE 62 İL TAKIMININ KATILMASIYLA YAPILDI

Van (ABC) — 62 il birincisinin katıldığı Türkiye amatör küme futbol birincilikleri 15 ilde yapılmıştır. Van'da yapılan grup birinciliği maçlarında Karsspor rakiplerini yenerek grup birincisi olmuştur.

Van'da Ağrı Küpkıran, Muş İdmanyurdu, Bitlis Güzeldere ve Karsspor takımları grup birinciliği için mücadele etmişlerdir. Birinci gün yapılan maçlarda Karsspor rakibi Ağrı Küpkıran takımını 3-2 yenmiş, aynı gün Muş İdmanyurdu da Bitlis Güzeldere takımını 2-0 yenmiştir.

İkinci gün yapılan grup birincisi olmuştur. Maçlar takımların iyi hazırlamamaları nedeniyle kalitesiz geçmiştir.

Çukurova'da derece alanlar ödüllerini bugün alacak

ADANA, (A.A.) — Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü Fakültesi Dekanlığının destekleriyle ziraat fakültesi «Toprak» gazetesinin düzenlediği yarışmaların ödül dağıtım töreni 4 Mayıs Cuma günü yapılacaktır.

Çukurova Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Lütfullah Aksungur ile rektör yardımcısı Prof. Dr. Nurettin Kaşka, aynı gün masa tenisi karşılaşması yapacaklardır. Üniversitedeki ödül dağıtım töreninden önce masa tenisi yarışmaları yapılacak; daha önce yapılan yarışmalarda da birinci gelenlere ödülleri verilecektir.

Aydınspor'un iki kalecisi de takımlarını terk etti

AYDIN, (ABC) — Aydınspor'un iki kalecisi Selçuk ve Nedim Aydınspor'lu yöneticilerle aralarında anlaşmazlık çıkması üzerine takımlarını terk etmişlerdir.

Yönetim Kurulu'nun kendilerine üvey evlat muamelesi yaptığını, söz verildiği halde transfer ücretlerini alamadıklarını ve aldatıldıklarını öne süren Nedim ile Selçuk'un takımlarını terk etmeleri taraftarlar arasında üzüntü yaratmıştır.

Konu ile ilgili olarak konuşan Selçuk «Yönetim Kurulu bizleri adeta üvey evlat gibi görüyor ve dertlerimizle ilgilenmiyor. Transfer alacaklarımız bize söz verildiği halde halen ödenmedi. Ne zaman derdimizi anlatsak, tamam halledilecek deniyor ve kestirilip atılıyor. Bu durum karşısında takımımızı bırakmak zorunda kaldık, üzgünüz» demiştir.

İzmir'li genç karma Türkiye'yi F. Almanya'da temsil edecek

İZMİR, (ABC) — Her yıl Genç Milli Takımımızın gönderildiği Uluslararası Ausburg Genç Takımlar Turnuvası'nda ülkemizi bu kez İzmir Genç karması temsil edecektir. 31 Mayıs - 5 Haziran tarihleri arasında Batı Almanya'da 28'i yapılacak olan turnuvaya iyi bir ekip gönderebilmek amacıyla çalışmalara başlamıştır.

Futbol ajanı Avni Yelkenbiçer ve antrenör Erdal Çubukçu, adayları saptamak için çalışmalara başlandığını belirtmişlerdir. Futbol ajanı Yelkenbiçer konu ile ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Federal Almanya'da ülkemizi temsil edecek olan genç futbol takımımızı en iyi şekilde hazırlamak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Aadayları hemen saptayarak antrenmanlara başlayan genç takımlar futbol turnuvasında ülkemizi en iyi şekilde temsil etmektir.»

SAHİBİ: POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına KEMAL TÜRKLER
YAZIİŞLERİ MÜDÜRÜ: AYDIN ŞENESEN
DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL, 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak fark olarak sayı için 6.50 TL ek ücret alınır
İLAN TARİFESİ:
İstanbul Baskısı 100. TL Yayın İlanları 50 TL
Bütün Türkiye ve Avrupa santimi 200 TL

Politika

CGP ve AP Hilmi İşgüzar hakkında gensoru önegresi verdi

(Baştarafı 1. Sayfada) ye de değinilerek, bakanın yetkisini aşarak bazı bankalara büyük miktarda para aktardığı öne sürülmektedir. Aynı kişinin bakan ve yöneticilerin mal beyanı vermesini de istediği öne sürülen önergede şöyle denilmektedir:

«Kurumun 1 milyar liradan fazla parası bakan İşgüzar'ın ve genel müdürünün dilediği tarzda kullanılarak, Müdürler Kurulu'nun açık bir kararı olmadan, belli banka şubelerine, görülmemiş derecede garip usullerle büyük miktarda paralar aktarılmıştır.»

Gensoru önergesinde Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın SSK binasında kendine ayrı bir bakan odası döşettiği ve yarım milyon liralık sınırı aşan masrafları kurum tarafından Müdürler Kurulu kararı olmadan yapıldığı savunulmaktadır.»

Alım-satımlarla ilgili da bazı yolsuzluklar yapıldığı öne sürülen gensoru önergesinde şöyle denilmektedir:

«Soruşturma konusu olan bir alım-satım da, kurum karşısında mal sahibini temsil eden, anlaşmaları imzalayıp kararları kurumdan bizzat tahsil eden kişiyi, Başbakanlığa yapılan ihbarlar üzerine soruşturma başlar başlamaz, Malatya'dan getirip SSK Müdür Yardımcılığına, hem de bir-iki gün için Bakanlık Müşaviri yaparak, durumu maskelemek suretiyle tayin etmesindeki garabet meydandadır.»

Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın SSK'dan bugünkü toplam hacimleri milyarları bulunan bir çok taahhüt işleri almış kişilerle özel ve yakın ilişkiler içinde olduğu savunulan gensoru önergesinde «Bu taahhüt işlerinin yürütülüşünde göze batan durumlar vardır. Bir çok acı gerçekler bakanın görevden çekilmesiyle tam aydınlığa çıkacaktır» denilmiştir.

Türkiye, Rodezya'da

(Baştarafı 1. Sayfada) ması sözkonusu değildir. Rodezya halkının % 97'sini oluşturan Afrikalıların gerçek temsilcilerinin ancak Birleşmiş Milletler denetimi altında düzenlenecek ve ülkedeki bütün siyasi partilerin katılabileceği demokratik seçimler sonunda belirlenebileceği görüşündeyiz.

Hatırlanacağı üzere, aynı biçimde geçen yıl aralık ayında Namibya'da düzenlenen seçimler de hükümetimiz tarafından tanınmamıştı.»

Ecevit de yurt

(Baştarafı 1. Sayfada) Ecevit'in de gezilere ve mitinglere başlamasıyla mayıs sonlarından itibaren senato ara seçimi kampanyasının fiilen başlamış olacağı ve miting meydanlarının hareket kazanacağı tahmin edilmektedir.

Gülnar

(Baştarafı 1. Sayfada) him Tezer savcıyı «olayda taraflı davrandığı ve devletin itibarını sağ militanlara karşı koruyan koruma polisini tutuklattığı ve olaylara karışan sağ militanları koruduğu gerekçesi ile Adalet Bakanlığına şikâyet etmişmişti. Adalet Bakanlığının Gülnar Savcısı ile ilgili soruşturma açtığı ve soruşturmayı yürütmekle Silifke Savcısını görevlendirdiği bildirilmektedir.

İzmir

(Baştarafı 1. Sayfada) tır. Bu arada, çevre belediyelerine ait otobüslerle bazı özel otoların yolcu taşıdıkları belirlenmiştir. Yolcu taşıyan özel otolarla grevci işçiler arasında zaman zaman tartışmalar çıktığı da gözlenmiştir. Grev nedeniyle ESHOT'ta görevli toplam 2 bin 700 şoför ve biletçi çalışmamış, 485 otobüs hizmet dışı kalmıştır.

Günde yaklaşık 3 binin üzerinde hayvan kesimi gerçekleştirilen belediye mezbahasında dün hiç kesim yapılmamıştır. Yetkililer, grevden önce kesilen etlerin tümünün dağıtıldığını, bu nedenle mezbahada tek gram et bulunmadığını söylemişlerdir.

TEMİZLİK İŞÇİLERİ

Greve katılan toplam 6 bin işçinin 1984'ünün temizlik işlerinde çalıştığı ve hizmetlerin durduğunu belirten yetkililer, İzmir'in temizlenmesinde kullanılan 41 temizlik aracının da garajlarda beklediğini ifade etmişlerdir. Belediye yetkilileri, temizlik işçileri grevinin bugün için önemli bir sorun olmadığını, ancak grevin uzun süre devam etmesi halinde sağlık açısından zararlı sonuçlar doğurabileceğini eklemişlerdir.

İstanbul'da hergün

(Baştarafı 1. Sayfada) lan 400 gramlık ekmekler ürettiğini anlatan Fabrika Müdürü İbrahim Şarman, ancak fırıncıların, fabrikanın haksız rekabete yol açtığı şeklindeki şikayetlerinden sonra Belediye Encümenince kabul edilen 515 gramlık ekmek üretimine geçildiğini bildirmişlerdir.

Bu arada İstanbul'da bir haftada çöpe atılan ekmeklerle örneğin, tüm Norveç halkının bir günlük ekmek gereksinmesinin karşılanabileceğini de belirten yetkililer, pazar günleri fırınların çalışmaması nedeni ile, özellikle hafta sonlarında ekmek isteniminin arttığını, ancak tüketilemeyen ekmeklerin çöpe atıldığını bu nedenle hafta sonlarında ekmek israfının yüzde yüz oranında arttığını söylemişlerdir.

Türk Dil Kurumu

(Baştarafı 1. Sayfada) Türk Birlikteş Erkyurdu» de memiz gerekecektir. Bilindiği gibi, kurum'un bir süre önce yayınladığı «özleştirme klavuzu»nda devlet sözcüğünün karşılığı «Erkyurt» olarak gösterilmiştir.

ÖNERİLEN BAZI SÖZCÜKLER

Türk Dil Kurumu'nca yabancı kökenli bulunarak özleştirilen sözcüklerden bazıları şunlardır:

Atölye: İşlik, Avans: Öndelik, Ambalaj: Sarmaç, Avukat: Savunman, Amortisör: Yumuşatmalık, Brifing: Özetleyim, Deodoran: Kokusavar, Emanet: Saklam, Ekvator: Eşlek, Fermuar: Kapayıcı, Hilâl: Ayça, Hemşire: Saygı, Holding: Genortaklık, Hobi: Düşkü, Huzursuzluk: Erinçsizlik, İtfaiyeci: Yangın Söndürücü, İştah: Yiyesi, Jeton, Atmalık, Kabristan: Gömütlük, Kraker Çıtırdak, Maket: Küçültü, Mask: Yüzkipi, Maske: Örteç, Moda: İzlenti, Mülteci: Sığınak, Rakam: Sayıt, Rezerv: Yedekçe.

İLAN

Bayrampaşa Halkevi Şubesi Devrim Mah. Karaca Sk. No: 2'den, Altıntepsi Mah. Karaca Sk. No: 32 olarak değiştirilmiştir.

Bayrampaşa Halkevi

YİTİK

T.C. Emekli Sandığı İstanbul İrtibat Bürosundan Uğur Şimşek'e ait 1.4.1979 vadeli ve 38.176.287 özel sayılı, vekâleten aldığım maaş çekini yitirdim. Hükümsüzdür.

İsrafil Şimşek

Yabancı şirketler petrol arama faaliyetlerine hız verdi

(Baştarafı 1. Sayfada) rının fon'dan ödenmesini öngören hükmün, söz konusu şirketlerin, doğrudan üretimle ilgili faaliyetlerini sürdürmelerine olanak verecek biçimde yeniden düzenlendiği ve «özendirici» etkide bulunacağı belirtilmektedir.

Edinilen bilgilere göre, 1979 yılının ilk üç aylık döneminde özellikle Shell'in üretiminde önemli sayılabilecek artışlar kaydedilmiştir. 1978 yılının ilk üç aylık döneminde 297,2 bin ton ham petrol üreten Shell, bu yılın eş döneminde yüzde 22,3 oranında fazla üretim gerçekleştirerek üretimini 363,6 bin tona çıkarmıştır. Mobil Oil'in üretiminde ise aksi yönde bir gerilişme olduğu, bu şirketin ilk üç aylık üretim gerçekleşmelerinin geçen yılın eş dönemine göre yüzde 33,8 gerilediği görülmektedir. Mobil Oil, 1979 yılının ilk üç aylık döneminde 66,1 bin tonluk ham petrol üretmiştir.

Türkiye'nin yılda 17 milyon ton dolayında ham petrol gereksinimi olduğunu, bunun 2,7 milyon tonluk bölümünün yurt içi üretimle karşılanabildiğini bildiren yetkililer, özellikle iç üretimin artırılmasının amaçlandığını kaydederek, bunun iki yolla gerçekleşebileceğini savunmaktadırlar. bunun ilk yolunun TPAO'nun arama ve üretim faaliyetlerinin artırılması olduğu kaydedilmekte, ikinci olarak da, Türkiye'de üretimde bulunan şirketlerin bu faaliyetlerini sürdürmelerine olanak yaratılması olduğu vurgulanmaktadır. Yetkililer, özellikle yabancı şirketler için, 20 sayılı kararla kurulması öngörülen fon ve bu kararda yeralan «petrol sahası kuyularıyla, maliyetin cari kuyu başı fiyatının yüzde 75'ini aşması halinde, aşan kısmın fondan ödeneceği» yolundaki hükmün kuyuların işletilebilmesini sağlamak açısından «özendirici» nitelikte olduğunu belirtmektedirler.

Aydın Belediyesi

(Baştarafı 2. Sayfada) rada futbolcular için odalar ve karyolalar bulunmaktadır. Hazır bina için zorlukla karşılaşmayacağız. Ayrıca ihtiyarlarımız için huzurevi inşaa edeceğiz. 3 Aralık'ta Aydın'a gelen Sağlık Bakanı Sayın Mete Tan'a bu konuda bir önerimiz oldu.

Belediyenin Meşrutiyet Mahallesi'nde bulunan bir arsasını huzurevi yapımı için bakanlığa devredeceğiz. Bakanlık huzurevini kendisi yapacak. Yine Aydın Yardım Sevenler Derneği'ne sembolik bir fiyatla orman fidanlığı yanındaki 1480 metrekarelik arsayı huzurevi inşaa edilmesi şartıyla vereceğiz.»

Avustralya

(Baştarafı 1. Sayfada) Kent yetkilileri, yasak uygulamasının Avustralya basınında büyük ilgi görmesi üzerine kente akın eden gazete ve televizyon muhabirlerini «rahat çalışabilmeleri için» yasak kapsamının dışında tutmuştur.

Yapılan televizyon röportajlarında gençler ve kadınlar uygulamayı savunmuşlar, ancak eski tiryakiler ise «Bu şakanın daha fazla uzatılmamasını» istemişlerdir. Görüşü sorulan 75'lik bir ihtiyar, televizyon muhabirine «Evlat, ben ana okulundan beri sigara içerim. Şimdi nasıl bırakayım» diye dert yanmıştır.

İLAN

ET VE BALIK KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN

2 adet yük asansörü komple montajlı işi yaptırılacaktır

1 — Kurumumuzca Ankara Et Kombinası için 2 adet yük asansörü komple montajlı işi kapalı teklif usulü ile ihaleye çıkarılacaktır.

2 — Teklif mektupları 14.5.1979 günü saat 12'ye kadar E.B.K. Genel Müdürlüğü Genel Evrakına verilmiş olması gerekmektedir. Zarflar aynı gün saat 15.00'te ihale Komisyonumuzca açılacaktır.

3 — İhaleye ait şartname vs. evraklar 200,— TL. mukabilinde Genel Müdürlüğümüzden (Mak. ve Tes. Da. Bşk. dan) temin edilebilir.

4 — İhaleye iştirak edecek firmaların dilekçe ve gerekli belgeleri ile en geç 9.5.1979 günü saat 17.00'ye kadar Genel Müdürlüğümüz Makina ve Tesisat Dairesi Başkanlığına müracaat etmeleri ve 11.5.1979 günü saat 17.00'ye kadar yeterlik belgelerini almaları gerekmektedir.

5 — Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

Basın - 14121 - 1438

İSTANBUL 9. CU İCRA MEMURLUĞUNDAN GAYRIMENKUL SATIŞ İLANI

Dosya No: 1978/202

Şişli - Bozkurt mahallesi - Eşref Efendi sokağındakain, 133 kapı numaralı, 218 pafta, 1305 ada, 65 parsel sayılı ve 204.47 M2 sahalı kargir apartımanın 1.nci kat 7 nolu meskene 153/1710 arsa payına mukabil 1/3 hissesi ipotek borcundan dolayı açık arttırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.

İMAR DURUMU: İst. Bel. İmar Müd'nün 25.15.1978 tarih ve 5673 sayılı imar krokisine göre: bitişik nizam, krokide taralı kısımda, H: 15.50 Mt. irtifaında inşaat yapılacağı bildirilmektedir.

EVSAFI: Gayrımenkul Pangaltı'da Ana caddeye sol taraftan paralel olan Eşref Efendi sokağı üzerinde kapısının üzerinde GÜL-APT-133 yazılı bir bodrum, bir zemin ve 3normal kattan müteşekkil önü B.T.B. mozayık kaplı 1.ci katta 7 nolu dairedir. Bu dairede bir L salon, salonun küçük ve 3.00×3.00M2 lik küçük kısmı antre gibi olmaktadır. Salonun önü boydan boya cam olup Eşref Efendi sokağına bakmaktadır. Antreye bitişik 1.00 mt. genişlik ve 6.50 m. uzunluktaki koridorun sol tarafında sırası ile mutfak, banyo ve alafranga yüznumara, küçük biryatak odası bulunmakta ve bunlar aydınlıktan ışık almaktadır. Koridorun nihayetinde ise yatak odası bulunmakta olup 12.00 M2 dir. Mutfak zemini karo mozayık olup, altı dolap olan fayans bir tezgah ve alçı bir davlumbazla mücehhezdir. Banyoda da zemin yine karo mozayık olup duvarlar 1.50 m. yüksekliğe kadar fayans ile kaplıdır. Ayrıca bir kurna, bir lavabo ve bir de alafranga yüznumara klozeti bulunmaktadır. Yatak odaları muşamba döşeli olup muşambanın altı ahşaptır. Binanın tavanı alçı karton piyerlerle donatılmıştır. Yapı umumiyetle iyi ve temiz durumdadır. 65 M2 faydalı alana sahiptir. Elektriği, suyu ve havagazı şebekesi mevcut olup yalnız bu daire havagazı kullanmamaktadır.

KIYMETİ: 1.ci kattaki 7 nolu dairenin tamamına 900.000.00 TL. kıymet takdir edilmiş olup, satışı yapılacak olan borçluya ait *1/3 hissesine 300.000.00 TL. kıymet takdir edilmiştir.* Müzayedeye iştirak edeceklerin muhammen kıymetin % 10 nispetinde nakti teminat akçesi yatırmaları veya milli bir bankanın teminat mektubunu ibraz etmeleri icap eder. Dellaliye resmi, ihale damga pulu bedeli, tapu harç ve masrafları alıcıya aittir.

İlk açık arttırması 8.6.1979 Cuma günü saat 10.45'den 11.15'e kadar İstanbul'da 9.cu İcra Dairesinde yapılacaktır. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmesi için 23.5.1979'dan itibaren dairedeki özel kartonda açık bulundurulacaktır. Taliplilerden şartname talep edildiğinde 500 krş. luk posta pulu gönderildiğinde adreslerine bir örneği gönderilecektir. İlk açık arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75 ni bulmadığı takdirde ençok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 10 gün daha uzatılarak onuncu 18.6.1979 Pazartesi günü saat 10.40'den 11.15'e kadar yine İstanbul'da 9.cu İcra Dairesinde yapılacak ikinci açık arttırmada ençok arttırana ihale olunacaktır. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin ve irtifak hakkı sahiplerinin haklarını, faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde icra dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşılmasından hariç kalırlar. Daha fazla bilgi edinmek isteyenlerin memurluğumuzun 978/202 sayılı dosya numarası ile memurluğumuza müracaatları, alıcıların satış mahallinde ve saatinde hazır bulunmaları ilan olunur.

(Basın: 3337) — 1463

DUYURU

DANIŞTAY ÜÇÜNCÜ DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Esas No: 1979/570

Temyiz Komisyonu Birinci Dairesinin 8.5.1978 gün ve K: 1978/680 sayılı kararının bozulması isteğiyle Kadıköy Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından Emliyas Emanolidi'ye karşı açılan ve Dairemizin E: 1978/4126 sayısında kayıtlı bulunan davaya ait dilekçenin, davalının adresinde bulunmaması nedeniyle kendisine tebliğ edilemediği anlaşılmıştır.

Davalının, son duyuru gününü izleyen 15 günün bitiminden başlamak üzere 30 gün içinde davaya ilişkin dilekçeyi almak üzere Danıştay Onüçüncü Daires Başkanlığına başvurması veya dilekçe kendisine gönderilmek üzere açık adresini bildermesi 7201 sayılı Tebligat Yasasının 23 inci maddesi gereğince bildiri yerine geçmek üzere duyurulur.

(Basın: 14426) — 1465

GİRESUN İLİ DAİMİ KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

Mülkiyeti Giresun İli Özel İdaresine ait bulunan Tirebolu ilçesi Çarşı Mahallesi, Amiral Şükrü Okan Caddesindeki 404 M2 82 dm yüzölçümlü eski Dumlupınar İlkokulu arsa ve üzerindeki kargir bina 2490 sayılı Kanunun 31 ci maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile satılacaktır. Muhammen bedeli 10.000.000.— lira olup geçici teminatı 300.000.— liradır. Bu işe ait şartname her gün mesai saatleri dahilinde Daimi Komisyon kaleminde ve Tirebolu ilçesi Özel İdare Memurluğunda görülebilir. İhalesi 5.6.1979 Salı günü saat 15 de İl Makamında toplanacak Daimi Komisyonca yapılacaktır. Teklif mektupları ihale saatinden en az bir saat öncesine kadar makbuz mukabili Komisyon Başkanlığına verilecek veya posta ile taahhütlü olarak gönderilecektir. Postadaki gecikmelerin kabul edilmiyeceği ilân olunur.

(Basın: 14192) — 1446

KONUT İNŞAAT İLANI

1 — İstanbul S.S. Otossan İşçileri Birlik Yapı Kooperatifi adına —61— adet işçi konutunu ihtiva etmek üzere yaptırılacak konut inşaatı kapalı zarf usulüyle ve götürü bedel esaslarına göre eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki şartlarla eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin hesaplanan bedeli 18.990.538 lira 9? kuruştur. Bu bedelle, eksiltmeye ait teklif şartnamesindeki ve inşaat sözleşmesi tasarısındaki şartlar altında konutların Emlâk Alım Vergileri ile iskân ve işletme ruhsatı harçları dahildir.

3 — Bu işe ait şartnameler ile ihale evrakı Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü İnşaat İşleri Müdürlüğü ile Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlâk ve İnşaat Müdürlüğünde görülebilir.

4 — Eksiltme 24/5/1979 günü saat 10.30'da Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlâk ve İnşaat Müdürlüğünde iş sahipleri tarafından kurulacak ihale komisyonu marifetiyle yapılacak, kesin ihale Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce neticelendirilecektir. Müteahhit inşaat sözleşmesini iş sahibi Kurum ve Kooperatifle müştereken aktedecek, ödemeler Kurum tarafından direkt olarak müteahhide yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin,

a) Müteahhitlik karnesini —C— grubundan ihale ve esas bedelin 2/3'ü kadar)

b) Teknik araçlar bildirisini,

c) Sözleşme tasarısının 5. maddesinde kayıtlı teknik elemanların çalıştırılacağına dair taahhütnamesini(noter tasdikli)

d) Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisi (Banka'dan)

e) Müracaat tarihinde taahhüdü devam eden işlerini açıklayan bildirisini,

f) Müracaat tarihine kadar tam olarak başarılan işler bildirisini,

Eklemek suretiyle ihale tarihinden (ihale günü hariç) en az üç gün evveline (21/5/1979 günü mesai saati sonuna) kadar Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlâk ve İnşaat Müdürlüğüne yazılı müracaatta bulunmaları, «Yeterlik belgesi» almaları ve yeterlik belgesini kapalı teklif zarflarına koymaları şarttır.

6 — Geçici teminat miktarı 583.466,17 TL. olup, isteklilerin Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Emlak ve İnşaat Müdürlüğüne yatırarak makbuzunu veya geçici teminat mektubunu kapalı teklif zarfına koymaları şarttır.

7 — İsteklilerin kapalı teklif zarfını makbuz mukabilinde ihale komisyonu başkanlığına ihale saatinden engeç bir saat evvel vermeleri şarttır.

8 — Kurum, Yeterlik belgesini verip vermemekte ve ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

9 — Telgraf ile müracaatlar ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez.

10 — Belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler müteahhit firmalara ait olacaktır. Ancak, ihale yapılmadığı takdirde belediyelerce ilânlardan alınacak vergi ve resimler kooperatif tarafından ödenecektir.

Keyfiyet ilân olunur.

(Basın: 3331) — 149?